

สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น

โดย

นางสาวศิริกานต์ ยืนยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE EMOTIONAL STATE OF THE STRANGER

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น
โดย	ศิริกานต์ ยืนยง
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ธณฤกษ์ ทิพย์วารี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์นาวัน เปียดกลาง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทิพย์วารี)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ มุกตามณี)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์ลีปกร มาแก้ว)

61001212 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : คนต่างถิ่น, ความผูกพัน, ความโดดเดี่ยว, การพลัดพราก, การโยกย้าย

นางสาว ศิริกานต์ ยืนยง: สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี

การย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางไปทั่วโลกและประเทศไทยก็เผชิญกับปัญหานี้ มีคนชนบทจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองหรือศึกษาต่อเพื่อหวังว่าคุณภาพชีวิตจะดีขึ้น

เมื่อวิถีชีวิตข้าพเจ้าได้เปลี่ยนไปต้องมาดำรงชีวิตในเมือง บางครั้งอาจจะเจอกับปัญหาจึงเกิดภาวะโยกย้าย ความระลึกลึกลับครอบครัว ธรรมชาติที่หาไม่ได้ในเมืองหรือเรื่องราวในบ้านเกิดที่ตัวเองไม่ได้กลับไป ดังนั้นข้าพเจ้าจึงนำประสบการณ์ส่วนตัวเป็นแรงบันดาลใจไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่บอกเล่าเรื่องราวความทรงจำต่อพื้นที่ ความผูกพันกับสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ภูเขา ทะเล และสถานที่ที่จากมา สิ่งเหล่านี้ได้ถูกพรากไปจากคนในสังคมเมืองมานานแล้ว เป็นสภาวะอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะใช้ชีวิตอยู่ในเมือง ข้าพเจ้านำเสนอพฤติกรรม ตัวตน วิธีคิด คุณค่าประสบการณ์ของตนเองและผู้คนที่เป็นคนต่างถิ่นมาอาศัยอยู่ในเมือง ด้วยมุมมองความรู้สึกนึกคิดถึงสิ่งที่ขาดหายไปในสังคมเมือง

ข้าพเจ้าจึงต้องการถ่ายทอดมุมมอง สภาวะอารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมของคนต่างถิ่นที่ไปอาศัยอยู่ในเมือง ขณะเดียวกันเพื่อเติมเต็มในความสัมพันธ์ที่ห่างหายจากครอบครัว จากภูมิลำเนาเดิม มาอาศัยในเมือง ข้าพเจ้าสนใจในเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบและการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ ที่นำไปสู่ตัวตนและเอกลักษณ์ ข้าพเจ้าเล็งเห็นความงามของลวดลายที่แสดงอัตลักษณ์ของคนต่างถิ่นจึงนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

61001212 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : stranger attachment isoration separation nostalgia

MISS SIRIKAN YUENYONG : THE EMOTIONAL STATE OF THE STRANGER THESIS

ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR THANARIT THAIWAREE

Immigration is widely happening over the world. Thailand is one of them facing this issue. Many rural people are flowing in the city and striving to find jobs and education for hopping for a better quality of life.

When my life change, and I get to live in the city. There is sometimes a problem that causes me long for the past like families, nature that I could not have in city, and the happening stories in my hometown that are not seen or heard myself.

Thus, I utilize this experience of myself as an inspiration for art creation to show you the reminiscence towards the area I left, bonding with the environment, culture, history, nature such as mountains and sea, and the hometown I belonged. These are missing from the life of city people for so long. It is an emotional state and feeling developed during living in the city. This piece of art is present behavior, selfness, thinking, the value of the experience of myself and other outlanders through the perspective of missing out something in the city life.

So, I want to convey a point of view. Emotional state Behavior of stranger living in the city at the same time, to fill in relationships that are lost from family. From my hometown to live in the city I am interested in oil painting techniques on canvas and the creation of two - dimensional painting works that lead to identity and signature. I saw the beauty of the pattern that shows the identity of the stranger and then use it as a part in to creative painting.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์คือ ครอบครัวของข้าพเจ้า ขอรำลึกถึงบิดามารดาและพี่ชายที่คอยให้คำปรึกษา และสนับสนุนทุนทรัพย์ในการทำงานศิลปะตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทัพยวารี ที่ให้คำปรึกษาในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ รวมถึงคณาจารย์คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำแนวทางและบอกข้อบกพร่องต่างๆ ขอขอบคุณรุ่นพี่ที่คอยชี้แนะให้แก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคน ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขมาด้วยกัน จนกระทั่งวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณบุคคลที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของข้าพเจ้า ทุกคนล้วนแล้วแต่เป็นประสบการณ์ที่ดี กำลังใจจากทุกคนเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ดีต่อไป

ข้าพเจ้าขอให้คุณค่าในการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็นประโยชน์ให้กับบุคคลที่สนใจศึกษาศิลปะและเพื่อนมนุษย์ทุกคน

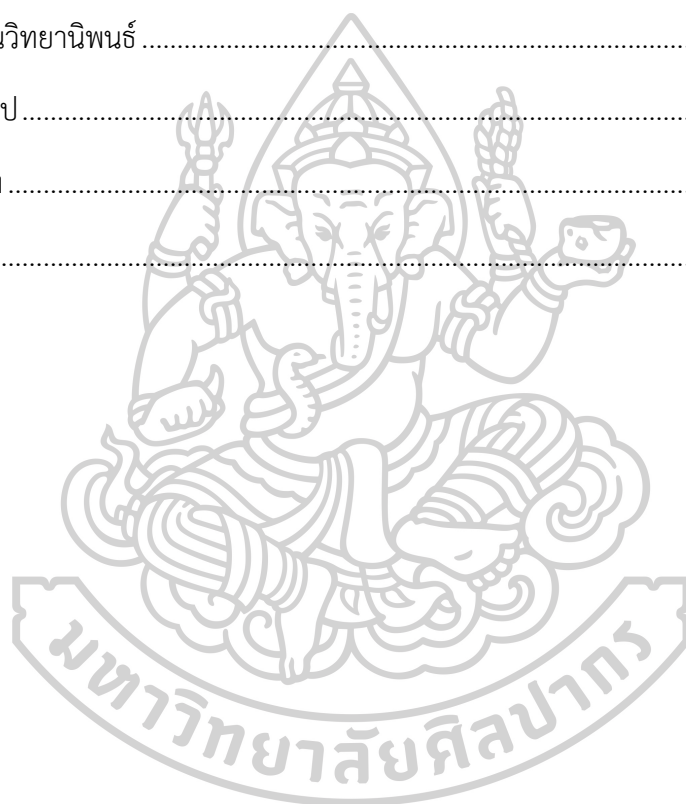
ศิริกานต์ ยืนยง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 การทำวิทยานิพนธ์.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
ขั้นตอนการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
แหล่งข้อมูล.....	4
บทที่ 2 แรงบันดาลใจและพื้นฐานความคิดสู่การสร้างสรรค์.....	5
อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ	7
อิทธิพลในที่ได้รับแรงบันดาลใจจากงานศิลปกรรม.....	11
บทที่ 3 ประมวลความคิดสู่การพัฒนาหารูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ทางศิลปะ	24
รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ.....	24
การวิเคราะห์ธาตุทางทัศนศิลป์.....	25
วิธีการดำเนินงาน.....	29
กระบวนการทำงาน	37

บทที่ 4 การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน.....	42
การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	42
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	43
การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	49
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	50
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	53
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์	56
บทที่ 5 บทสรุป.....	65
รายการอ้างอิง	66
ประวัติผู้เขียน.....	68

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพสะพานไม้บึงบัว อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	7
ภาพที่ 2 ภาพถ่ายทะเลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา	8
ภาพที่ 3 ภาพถ่ายทะเลสาบปากพะยูน จ.พัทลุง.....	8
ภาพที่ 4 ภาพถ่ายทะเลสาบปากพะยูน จ.พัทลุง.....	9
ภาพที่ 5 ภาพถ่ายน้ำตกห้วยแม่ขมิ้น จ.กาญจนบุรี.....	10
ภาพที่ 6 ภาพรถไฟทักซิมาต์ กรุงเทพมหานคร - หาดใหญ่.....	11
ภาพที่ 7 ภาพ “Mare in tempesta”, โดย Gustave Courbet, 1865,	13
ภาพที่ 8 ภาพ “เปลญวน”, โดย Gustave Courbet, คศ.1844,.....	14
ภาพที่ 9 ภาพ “TURKEY POND”, โดย Andrew Wyeth, สีฝุ่นเทมเพอราบนแผ่นไม้, 1944.....	17
ภาพที่ 10 ภาพ “Christina’s World”, โดย Andrew Wyeth,	18
ภาพที่ 11 ภาพ “Nighthawks”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper, 1942.	20
ภาพที่ 12 ภาพ “Morning Sun”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper,	21
ภาพที่ 13 ภาพ “Room in Brooklyn”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper, 1932.	22
ภาพที่ 14 ภาพรายละเอียดทัศนธาตุ.....	25
ภาพที่ 15 ภาพรายละเอียดความสมดุล.....	26
ภาพที่ 16 ภาพรายละเอียดสัดส่วนในผลงาน	27
ภาพที่ 17 ภาพรายละเอียดการเน้นในผลงาน	28
ภาพที่ 18 ภาพกรอบไม้ (Frame)	30
ภาพที่ 19 ภาพผ้าใบแคนวาส (Canvas)	31
ภาพที่ 20 ภาพสีน้ำมัน (Oil Colour).....	31
ภาพที่ 21 ภาพพู่กัน (Brush)	32

ภาพที่ 22	ภาพสีอะคริลิก (Acrylic).....	32
ภาพที่ 23	ภาพน้ำมันลินซีด (Linseed Oil).....	33
ภาพที่ 24	ภาพจานสี (Palette).....	33
ภาพที่ 25	ภาพโซลเว้นต์ทำละลาย ล้างพู่กัน (Solvent).....	34
ภาพที่ 26	ภาพสีไม้ (Pencil color).....	34
ภาพที่ 27	ภาพแม็กยิงเฟรม (Gun tacker).....	35
ภาพที่ 28	ภาพภาพลวดยิงเฟรม (Staples).....	35
ภาพที่ 29	ภาพมีดตัดเตอร์ (Cutter).....	36
ภาพที่ 30	ภาพคีมสำหรับขึงเฟรม (Canvas Pliers).....	36
ภาพที่ 31	ภาพร่างต้นแบบที่ผ่านการตัดต่อใน Ipad ด้วยแอป (Procreate).....	37
ภาพที่ 32	ภาพร่างต้นแบบด้วยเทคนิคสีน้ำ (Watercolor).....	38
ภาพที่ 33	ภาพการขึ้นรูป.....	39
ภาพที่ 34	ภาพการแทรกสี.....	40
ภาพที่ 35	ภาพการเก็บรายละเอียด.....	41
ภาพที่ 36	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 1.....	43
ภาพที่ 37	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 2.....	44
ภาพที่ 38	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 3.....	45
ภาพที่ 39	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 4.....	46
ภาพที่ 40	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 5.....	47
ภาพที่ 41	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 6.....	48
ภาพที่ 42	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 7.....	50
ภาพที่ 43	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 8.....	51
ภาพที่ 44	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 9.....	52
ภาพที่ 45	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	56

ภาพที่ 46	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	57
ภาพที่ 47	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	58
ภาพที่ 48	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	59
ภาพที่ 49	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5.....	60
ภาพที่ 50	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6.....	61
ภาพที่ 51	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7.....	62
ภาพที่ 52	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8.....	63

บทที่ 1 การทำวิทยานิพนธ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุกวันนี้มีแนวโน้มของผู้คนในชนบทหลังไหลเข้ามาในเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา อันเนื่องมาจากว่าประชากรในเมืองมีโอกาสในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษาที่ดีกว่า ความหนาแน่นของประชากรจึงกระจุกอยู่ในพื้นที่เมืองมากขึ้นส่งผลให้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย เมืองทั่วโลกกำลังเผชิญหน้ากับสารพัดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของเมืองทั้งการแย่งกันหางานทำ ความแออัดของที่อยู่อาศัย ปัญหาการจราจรอันเนื่องมาจากจำนวนประชากรหนาแน่นกว่าเดิมเพราะเมืองส่วนใหญ่มีพื้นที่เป็นศูนย์กลางทางด้านต่าง ๆ การจัดการทางด้านสาธารณสุข และสาธารณสุขไม่สามารถทำได้เพียงพอและทันต่อความต้องการของผู้คน ข้าพเจ้าก็เป็นคนต่างถิ่นที่เข้ามาอาศัยในเมืองเช่นกัน จากปัญหาเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าหวงรำลึกนึกถึงภูมิลำเนาเดิมที่จากมา

ทุกคนอาจเป็นคนพลัดถิ่นเช่นเดียวกับช่วงชีวิตของข้าพเจ้าที่ผ่านมาได้เดินทางออกจากบ้านตั้งแต่เด็กเพื่อไปศึกษาต่อในเมือง ไกลบ้านออกไปเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน เลยไม่ได้กลับไปอยู่ถิ่นฐานเดิมของตนด้วยความจำเป็น ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงความเป็นอัตลักษณ์ของถิ่นที่อยู่เดิม ความเป็นธรรมชาติที่ในเมืองหาได้ยาก ผู้คนในชนบทมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเกื้อหนุนกัน เป็นความทรงจำที่ติดมากเมื่อได้นึกถึงไม่ว่าจะอยู่ในวิถีชีวิตของสังคมใดก็ตาม ย่อมจะมีการดำเนินไปตามธรรมชาติของสังคมนั้น ๆ ทุกชีวิตที่เกิดมาย่อมต้องแสดงบทบาทไปตามสังคมนั้นมีทั้งความสุข ความทุกข์ ปะปนกันไปซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นเรื่องราวและความทรงจำของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าประทับใจในความเป็นธรรมชาติและสนใจกลุ่มคนที่มาจากที่อื่นหรือคนต่างถิ่น คนพลัดถิ่น ว่าเขามีความรู้สึกอย่างไรเมื่อมาอาศัยในเมืองที่ห่างจากภูมิลำเนาเดิมและข้าพเจ้าได้นำเสนอคุณค่าด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อารมณ์ พฤติกรรม ความรู้สึก อัตลักษณ์ การปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ผู้คนได้รับรู้และเห็นคุณค่าของความเป็นตัวตนสะท้อนความผูกพันของชีวิตกับธรรมชาติ ขณะเดียวกันเพื่อเติมเต็มความรู้สึกที่ห่างหายไปของครอบครัว

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อถ่ายทอดมุมมอง ความรู้สึก ความเหงา ความโหยหาอดีต พฤติกรรมของคนต่างถิ่นที่ไปอาศัยอยู่ในเมือง ขณะเดียวกันเพื่อเติมเต็มในความสัมพันธ์ที่ห่างหายจากครอบครัว จากภูมิลำเนาเดิมมาอาศัยในเมืองเป็นพื้นที่ใหม่ที่มีความหมายแตกต่างออกไป
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรมที่สะท้อนตัวตนและเอกลักษณ์ของถิ่นเดิม
3. ศึกษาความเป็นพื้นถิ่นเดิมที่แสดงอัตลักษณ์ของคนต่างถิ่นที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
4. เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้และเห็นคุณค่าของชีวิตที่น่าเสนอเป็นผลงานจิตรกรรม

สมมติฐานของการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงถึงสภาวะอารมณ์กับรูปทรงคนที่สื่อถึง มุมมอง ความรู้สึก ความเศร้า พฤติกรรมของคนต่างถิ่นที่ไปอาศัยอยู่ในเมือง ข้าพเจ้าสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานและแสดงให้เห็นคุณค่าของถิ่นที่อยู่เดิม เช่น ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ความสัมพันธ์ของญาติมิตร ความทรงจำ และยังได้เรียนรู้เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเฉพาะตัว เพื่อเพิ่มความชำนาญให้กับตัวเองเป็นการได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในพื้นที่ใหม่

ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาคนต่างถิ่น ที่มาอาศัยอยู่ในเมือง เช่น เพื่อน อาจารย์ แม่ค้า หรือบุคคลใกล้ชิด
2. ศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ย้ายถิ่น ความพลัดพรากจากที่อยู่เดิมเข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง ใหญ่จากเอกสารงานวิจัย หนังสือ บทความ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพยนตร์ ละคร และสถานที่จริง รวมถึงผลงานของศิลปินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ
3. ลงพื้นที่ทำการออกสำรวจสถานที่เช่น สถานีรถไฟ บ้านพัก อีกทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุ สิ่งของต่าง ๆ เสื้อผ้า เครื่องประดับของคนต่างถิ่นพร้อมกับสัมภาษณ์ทัศนคติ สังเกตพฤติกรรม ตัวตน วิธีคิดและคุณค่าประสบการณ์ของผู้คนที่เป็นคนต่างจังหวัดที่มาอาศัยอยู่ในเมือง
4. สร้างสรรค์ผลงานจากการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบในรูปแบบจิตรกรรมสื่อผสม
5. นำเสนอผลงานสู่สาธารณชน ด้วยการจัดนิทรรศการและเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

ขั้นตอนการศึกษา

1. ขั้นตอนการหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจริงและแรงบันดาลใจขั้นต้น
 - 1.1 ถ่ายภาพตัวเองในอากัปภิกิริยาต่าง ๆ และสถานที่ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความทรงจำ การระลึกถึง ความเศร้าและความรู้สึกโดดเดี่ยว
 - 1.2 ศึกษากลุ่มคนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดที่มาอาศัยอยู่ในเมืองหลวงและเกิดสภาวะดังกล่าวภายในจิตใจ
 - 1.3 ศึกษาข้อมูลผลงานของศิลปินที่มีผลงานสอดคล้องกับผลงานของข้าพเจ้าทั้งเนื้อหา รูปแบบและเทคนิควิธีการที่นำมาต้องลงตัวเข้ากับงานและเหมาะสมตามต้องการ
2. ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม
 - 2.1 สร้างแบบร่าง 2 มิติ รูปแบบที่จะสร้างสรรค์ผลงาน จากข้อมูลภาพถ่ายโดยการตัดทอนต่อเติมรายละเอียดตามความคิด จัดองค์ประกอบของผลงานด้วยทัศนธาตุต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวความคิด จำนวนหลาย ๆ ภาพ นำเสนอภาพร่างให้คณาจารย์พิจารณาดูความเหมาะสมและแนะนำในจุดที่ยังไม่ดี นำมาปรับแก้ไขจนได้ภาพร่างที่ดีตามต้องการ
 - 2.2 เลือกภาพร่างที่ดีตรงกับแนวความคิด
 - 2.3 ร่างภาพขนาดตามแบบต้องการลงบนผ้าใบ
 - 2.4 สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบและปะติดลายผ้าถุงลงไปบางส่วน
 - 2.5 เชื้อสกัดส่วนและเก็บรายละเอียดที่ละส่วนจนเสร็จสมบูรณ์
3. ขั้นตอนการวิเคราะห์การทำงานและปรับปรุงรายละเอียดผลงาน
 - 3.1 ศึกษาข้อบกพร่องของผลงานที่ทำเพื่อปรับปรุงในชิ้นงานต่อไป
4. สรุปผลและประโยชน์ที่ได้รับในการสร้างสรรค์
5. การนำเสนอผลงานและติดตั้งผลงาน พร้อมเรียบเรียงจัดทำเอกสารในส่วนวิทยานิพนธ์ประกอบการสร้างสรรค์

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษามุมมองคนต่างถิ่นด้วยการสังเกตพฤติกรรมในการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองและบุคคลใกล้ชิด
2. ลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นคนต่างถิ่นที่มาอาศัยอยู่ในเมือง เช่น เพื่อน นักศึกษา อาจารย์ แม่ค้า ถึงการจากบ้านมาอาศัยในเมืองแบบเชิงลึก จด บันทึกภาพรวบรวมข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์และลงพื้นที่เพิ่มเติมอีกเป็นระยะ ๆ
3. สังเกตข้าวของเครื่องใช้ เสื้อผ้า ผ้าถุง เครื่องประดับ ที่เป็นเอกลักษณ์ของคนต่างถิ่น

4. ศึกษาผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องในด้านรูปแบบและเทคนิควิธีการ ที่มีการใช้บรรยากาศนำมาสร้างสรรค์ในผลงานเช่นเดียวกัน

5. จากการศึกษาและเก็บข้อมูลนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบผสมกับการปะติดลายผ้าลงไปผสมกับรูปทรง โดยการใช้ลวดลายผ้าถุงพื้นถิ่นมาใส่ในผลงาน และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของคนต่างถิ่น

6. สรุปและประเมินผลจากผู้ที่มาชมผลงานในนิทรรศการ สอบถามและพูดคุยถึงผลงาน

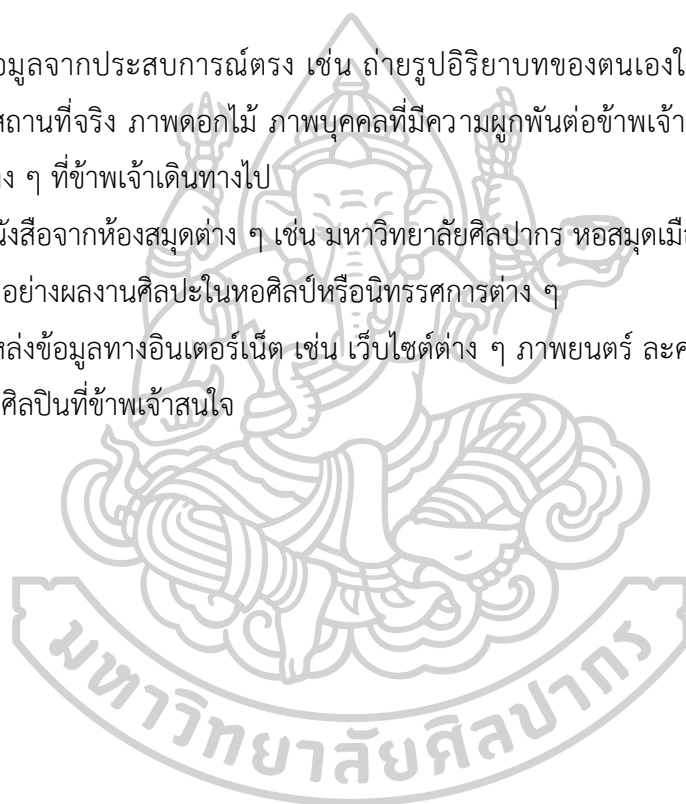
แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลจากประสบการณ์ตรง เช่น ถ่ายรูปอริยาบทของตนเองในช่วงเวลาที่คิดถึงบ้าน ถ่ายภาพจากสถานที่จริง ภาพดอกไม้ ภาพบุคคลที่มีความผูกพันต่อข้าพเจ้า รวมทั้งภาพบรรยากาศจากสถานที่ต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าเดินทางไป

2. หนังสือจากห้องสมุดต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร หอสมุดเมืองกรุงเทพมหานคร

3. ตัวอย่างผลงานศิลปะในหอศิลป์หรือนิทรรศการต่าง ๆ

4. แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ต่าง ๆ ภาพยนตร์ ละคร ที่เกี่ยวข้องกับคนต่างถิ่น และข้อมูลศิลปินที่ข้าพเจ้าสนใจ

บทที่ 2

แรงบันดาลใจและพื้นฐานความคิดสู่การสร้างสรรค์

ทุกวันนี้สภาพในสังคมชนบทได้เปลี่ยนแปลงไปด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นอันมาก ทำให้คนชนบทหลังไหลเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองหรือศึกษาต่อ เพื่อหวังว่าคุณภาพชีวิตจะดี และนำวัฒนธรรมเข้าไปใช้ชีวิตในเมืองอีกด้วย จึงเกิด “วัฒนธรรมตกค้าง” ในหลายรูปแบบ เช่น วัฒนธรรมสลัม วัฒนธรรมของชุมชนมุสลิม หรือเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ ตามภูมิภาค เป็นเรื่องปกติวิสัยของสรรพสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เฉกเช่นเดียวกับข้าพเจ้าที่เป็นคนต่างถิ่นไปอาศัยในเมืองทำให้ต้องพลัดพรากจากครอบครัว จากอดีต จากรากเหง้าของตัวเอง ด้วยความจำเป็น ทุกคนล้วนมีความผูกพันกับสถานที่เดิมที่จากมา ไม่ว่าจะเป็นคนสัตว์ สิ่งของ ด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อวิถีชีวิตได้เปลี่ยนแปลงไปบางคนอาจจะเจอกับปัญหา เจอกับความยากลำบากทางความรู้สึก จึงเกิดความระลึกถึงครอบครัวหรือเรื่องราวในบ้านเกิดที่ตัวเองไม่ได้กลับไป ในขณะที่ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอยู่ในเมืองเมื่อเจอผู้คนที่มาจากจังหวัดเดียวกันจะทำให้ข้าพเจ้าหวนรำลึกถึงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และผู้คนจากสถานที่ที่จากมา

ข้าพเจ้าเป็นคนจังหวัดพัทลุง พัทลุงมีอาณาเขตอยู่ชายขอบทะเลสาบสงขลา และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสงขลาและจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุงเป็นหัวเมืองภายในมากกว่าเป็นเมืองชายทะเลดังเช่นนครศรีธรรมราชและสงขลาเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ลึกเข้าไปในเขตเทือกเขาทางด้านตะวันตกที่จะติดต่อไปยังเขตจังหวัดตรังและจังหวัดสตูล จังหวัดพัทลุงเป็นเมืองเล็ก ๆ ที่มีผู้คนอยู่พอประมาณ มีย่านตลาดและสถานที่ทางธุรกิจ ผู้คนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ตั้งหลักแหล่งกันมานาน มีพวกชาวบ้านที่ทำนาทำไร่และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามปะปนกัน มีผู้ที่เป็นชาวจีนและพวกพ่อค้าผสมผสานอยู่เป็นจำนวนน้อย การที่มีถิ่นฐานอยู่ในบริเวณภายในอีกทั้งยังใกล้ทะเลสาบ และเทือกเขาซึ่งอยู่ในตำแหน่งค่อนข้างโดดเดี่ยวตามลำพัง ทำให้มีกลุ่มชนที่มีความเป็นกลุ่มก้อนอันเดียวกันมากมีระบบความเชื่อตลอดจนขนบประเพณีเป็นแบบเดียวกัน¹

ด้วยความที่จังหวัดพัทลุงติดกับธรรมชาติมีป่าเขาที่สมบูรณ์ของเทือกเขาบรรทัด ซึ่งมีน้ำตกป่าเขาหินปูน ข้าพเจ้าประทับใจทุกครั้งเมื่อได้ไปดื่มด่ำธรรมชาติและชื่นชมในความงาม ข้าพเจ้าจึง

¹ ประชิต สกุนพัฒนา, **มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว, 2551), 28-29.

หยิบยกทิวทัศน์ของขุนเขามาเป็นส่วนหนึ่งในผลงานสร้างสรรค์ นอกจากความงามในธรรมชาติก็ยังมี วัฒนธรรมที่ข้าพเจ้าเห็นมาตั้งแต่เด็ก ๆ และแม่มักจะพาไปชม คือ การละเล่นโนราและหนังตะลุง

โนราหรือมโนราห์ การละเล่นพื้นเมืองที่สืบทอดกันมานานและนิยมเล่นในภาคใต้ เป็นการละเล่นที่ทั้งร้องทั้งรำ บางส่วนเล่นเป็นเรื่อง บางส่วนแสดงตามคติความเชื่อเป็นพิธีกรรม โนราเป็น ศิลปะพื้นเมืองภาคใต้เรียก โนรา แต่คำว่า โนรา เป็นคำที่เกิดขึ้นมาเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยการ นำเอาเรื่อง ‘พระสุธน-มโนราห์’ มาแสดงเป็นละครชาตรี จึงมีคำเรียกว่า ‘มโนราห์’ ส่วนกำเนิดของ โนรานั้นสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลการร่ายรำของอินเดียโบราณก่อนสมัยศรีวิชัยที่มาจากพ่อค้าชาว อินเดีย ส่งแก่ได้จากเครื่องดนตรีที่เรียกว่า ‘เบญจสังคีต’ ซึ่งประกอบด้วย โหม่ง ฉิ่ง ทับ กลอง ปี่ใน เป็นเครื่องดนตรีโนราและท่ารำของโนราอีกหลายท่าที่ละม้ายคล้ายคลึงกับการร่ายรำของทางอินเดีย และเริ่มมีโนราเป็นกิจจะลักษณะขึ้นเมื่อประมาณปีพุทธศักราชที่ 1820 ตรงกับสมัยสุโขทัยตอนต้น จากอดีตถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปด้วย การแสดงโนราจึง จำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการแสดงไปบ้างเพื่อให้อยู่ได้ในสภาพปัจจุบัน โนราเป็นเอกลักษณ์ทางมรดก วัฒนธรรมของคนไทยที่มีความผูกพันกับชาวภาคใต้มาช้านาน ศิลปะการรำโนรามิทั้งลีลาที่ว่องไวทั้ง กระฉับกระเฉง แต่ก็แฝงด้วยความสง่างามที่ก้าวล้ำนำสมัย ยิ่งทำให้โนราเป็นศิลปะที่หาชมได้ ยากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นเยาวชนผู้เป็นเจ้าของควรเป็นผู้อนุรักษ์มรดกอันล้ำค่านี้ไว้นานเท่านาน²

“หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ที่พัฒนาจากละครเงา ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของ มนุษย์ เดิมหนังตะลุงเป็นเรื่องของพราหมณ์ ดังจะเห็นได้จากการที่หนังตะลุงออกพระอิศวร ซึ่งก็ น่าจะเป็นเครื่องซึ่งถึงกลุ่มลัทธิที่นำหนังตะลุงเข้า น่าจะเป็นพวกที่นับถือฮินดูลัทธิไสวณิกาย คือ บูชา พระอิศวรเป็นใหญ่ ลัทธินี้ถ้าดูจากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัด นครศรีธรรมราช พัทลุง และสุราษฎร์ธานี”³

วัฒนธรรมเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าภูมิใจและอยากนำเสนอรากฐานความเจริญของท้องถิ่นที่มีความสำคัญครั้งเมื่อได้นึกถึง นับเป็นประวัติศาสตร์ที่เยาวชนรุ่นหลังควรอนุรักษ์และสืบทอดไว้เพื่อ เป็นพื้นฐานสำหรับปลูกฝังความรักความเข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่น

จากที่กล่าวไปข้างต้นนั้นได้เห็นถึงอารยธรรม และศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ที่มีอิทธิพลและ อยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าแล้ว การจากบ้านมาทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงคนในครอบครัว คือพ่อแม่

² ประชิต สกุนพัฒนา, **มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว, 2551), 10.

³ ประชิต สกุนพัฒนา, **มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว, 2551), 221.

ขณะที่เราโตขึ้นเรื่อย ๆ พ่อแม่ก็แก่ลงทุกวัน และห่างออกไปเรื่อย ๆ ครั้นเมื่อนึกถึงความผูกพันในช่วงเวลาที่อยู่ด้วยกันก็ก่อให้เกิดความสุขอีกครั้ง

อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ

นอกจากความคุ้นชินในตัวตนของข้าพเจ้าที่ส่งผลกับอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์แล้ว การที่ข้าพเจ้าผูกพันกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางกายภาพเป็นข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญไม่น้อย เนื่องจากในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้าต้องการเสนอภาพทิวทัศน์และสถานที่ในความทรงจำที่มีต่อถิ่นที่อยู่เดิม เพราะสิ่งมีชีวิตทุกชนิดและสิ่งแวดล้อมทุกอย่างสัมพันธ์กันซึ่งมีอิทธิพลมากในผลงานข้าพเจ้า สถานที่แต่ละที่แฝงไปด้วยความทรงจำที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่มีทั้งสุขเศร้า หรือให้กำลังใจ พาเราไปสู่พื้นที่อุดมสมบูรณ์ คือความสัมพันธ์อันอบอุ่นแน่นแฟ้นที่มีภูมิธรรมชาติ มีระบบนิเวศเข้ามาสวมกอดมนุษย์ไว้ ไม่ให้เราเป็นสายพันธุ์ที่หยัดเยียนเติบโตขึ้นอย่างเดียวดาย และหลายครั้งที่ต้นไม้และธรรมชาติเป็นพื้นที่สำคัญที่เราใช้เป็นพื้นที่ของการเติบโต ของการเยียวยารักษาความบอบช้ำ เป็นพื้นที่ของการก้าวข้ามผ่าน เป็นที่หลบภัย ข้าพเจ้าเลยนำรูปทรงเหล่านี้มาสร้างสรรค์ในผลงาน (ภาพที่ 1, 2, 3, 4, 5 และภาพที่ 6)

ภาพที่ 1 ภาพสะพานไม้บึงบัว อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

ที่มา : เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563.

เข้าถึงได้จาก <https://www.shutterstock.com/home>.

ภาพที่ 2 ภาพถ่ายทะเลม่วงงาม อำเภอลี้นคร จังหวัดสงขลา

ภาพที่ 3 ภาพถ่ายทะเลสาบปากพะยูน จ.พัทลุง

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายทะเลสาบปากพะยูน จ.พัทลุง

ภาพที่ 5 ภาพถ่ายน้ำตกห้วยแม่ขมิ้น จ.กาญจนบุรี

ภาพที่ 6 ภาพรถไฟทักซิณารัตต์ กรุงเทพฯ - หาดใหญ่

อิทธิพลในที่ได้รับแรงบันดาลใจจากงานศิลปกรรม

ศิลปะแบบโรแมนติก หรือจินตนิยม (Romanticism) หนึ่งในลักษณะสำคัญของขบวนการโรแมนติก (Romanticism) คือการกลับไปแสวงหาคคุณค่าในตัวเอง และให้อารมณ์ความรู้สึกเป็นเครื่องกำหนดการมองโลก ความโดดเดี่ยวเอง เป็นหนึ่งในอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่คู่กับนักคิด-นักเขียนส่วนใหญ่ในขบวนการโรแมนติก คุณลักษณะสำคัญของขบวนการโรแมนติก (Romanticism) ในด้านที่เป็นปฏิปักษ์ต่อยุคเรืองปัญญา (Enlightenment) ก็คือการหันกลับไปแสวงหาคคุณค่าที่อยู่ภายในตัวเราเอง ผลจากการนี้ให้อารมณ์และความรู้สึกเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดการมองโลกรวมถึงสิ่งต่าง ๆ เช่นเดียวกับการเป็นตัวของตัวเองที่โดดเด่นออกมาจากคนอื่น ๆ ทั้งหมด ซึ่งแน่นอนว่า แนวคิดเกี่ยวกับอัจฉริยบุคคล (genius) ก็ถือได้ว่ากำเนิดขึ้นในเวลานี้ด้วยเช่นกัน

ความโดดเดี่ยว (loneliness) จึงเป็นหนึ่งในอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่คู่กับนักเขียน-นักคิดยุคโรแมนติกส่วนใหญ่ เช่น *Les Rêveries du promeneur solitaire* (1782) หรือ ความครุ่นคิดของนักเดินทางผู้โดดเดี่ยว ผลงานที่เขียนไม่จบของฌ็อง-ฌาคส์ รูสโซ (Jean-Jacques Rousseau) บิดาแห่งขบวนการโรแมนติกถือเป็นตัวอย่างหนึ่งที่ชัดเจน ดังประโยคเปิดอันลือลั่นที่ว่า “ บัดนี้ ผมอยู่เพียงลำพังบนโลกใบนี้ ปราศจากพี่น้อง เพื่อนบ้าน และมิตรสหาย ไม่มีใครเคียงข้างนอกจากตัวผมเอง...”

แม้รัฐโซจะเสียชีวิตไปก่อนจะเขียน *Les Rêveries* ให้เสร็จสมบูรณ์ ทว่าข้อเขียนดังกล่าวก็ได้ส่งผลสะท้อนต่อผู้อ่าน กระทั่งแปรเปลี่ยนความหมายของคำว่า ‘*rêveries*’ ที่แปลว่า ความคิดอันสับสนหรือความฟุ้งฝัน ที่เคยเป็นความหมายในเชิงลบให้กลายเป็นความหมายในเชิงบวกอย่างชนิดหน้ามือเป็นหลังมือ นักเขียนจากยุคโรแมนติกอีกคนซึ่งถือว่าได้สร้างบทนิยามเกี่ยวกับความโดดเดี่ยวไว้อย่างน่าสนใจ และเป็นบุคคลที่เราจะได้พูดถึงในครั้งนี่ก็คือ ฟรีดริค ฟอน ฮาร์เดนแบร์ก (Friedrich von Hardenberg) นักเขียนและกวีชาวเยอรมัน ผู้อำลาจากโลกนี้ไปด้วยวัยเพียง 29 ปี หากทว่าหนึ่งทศวรรษบนโลกวรรณกรรมกลับทำให้นามปากกา โนวาลิส (Novalis) และ ดอกไม้สีฟ้า (blaue blume) จากนวนิยาย Heinrich von Ofterdingen ได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญของยุคโรแมนติกไปตลอดกาล

“เราฝ่าฝืนถึงการเดินทางไปทั่วจักรวาล หากจักรวาลมิได้อยู่ในตัวเราแล้วละหรือ ความลึกซึ้งของจิตวิญญาณของเรานั้นยากเกินจะหยั่ง ความลึกกลับมุ่งตรงสู่ภายใน ความไม่สิ้นสุดของโลกอันเป็นทั้งอดีตและอนาคตอยู่ในตัวเรา หรือไม่ก็ไม่มีอยู่เลย โลกภายนอกคือโลกแห่งภาพเงา มันทอดขยายเงาทะมึนไปสู่อาณาจักรแห่งแสง ชั่วขณะหนึ่ง ภายในนั้นดูเหมือนมีมิติ เปลาเปลี่ยว และปราศจากรูปร่าง หากเมื่อความหม่นมัวผ่านพ้นไป เงื่อมเงาเคลื่อนผ่านไป เรากลับรู้สึกรื่นรมย์ใจยิ่งกว่าที่วิญญาณของเราได้รับการปลดปล่อย” โนวาลิส⁴

ศิลปะเหมือนจริง (Realism) หรือ ศิลปะสังคมนิยม โดยทั่วไปหมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึง การสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกชาวไร่ชาวนาในช่วงยุคสมัย จากประสบการณ์ตรงของชีวิต เช่น ความยากจน การปฏิวัติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการเน้นรายละเอียดเหมือนจริงมากที่สุด โดยลักษณะผลงานการแสดงออกที่สำคัญของแบบอย่างศิลปะเรียลลิสต์ คือ

1. มีรูปแบบและการแสดงออกอย่างเหมือนจริง เน้นความจริงที่ศิลปินในอดีตเคยรังเกียจ โดยกล่าวหาว่าเป็นสิ่งสามัญและเป็นของพื้น ๆ ปราศจากคุณค่า ทางความงาม เช่น สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชนชั้นต่ำ ผู้ยากไร้ หรือสภาพอาคาร ที่อยู่อาศัยอันซอมซ่อ
2. นำเสนอความจริงในทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มากกว่า เน้นการแสดง เรื่องราวเนื้อหาความงามในธรรมชาติหรือความงามที่เกินจริงแบบอุดมคติ

⁴ กิตติพล สรัคคานนท์, *ความโดดเดี่ยวแบบไม่เดียวดายของ Novalis นักคิดคนสำคัญแห่งขบวนการโรแมนติก*, (2561), เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://themomentum.co/soliloquy-novalis>.

ทั้งนี้ ศิลปะเรียลลิสม์ในเวลาต่อมาได้ให้แนวทางกับศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ กล่าวคือ ศิลปินเริ่มเรียนรู้แสงสีประกอบในวัตถุ รู้จักสังเกตแสงสีตามบรรยากาศต่าง ๆ จากภาพที่เกิดจากความจริง ซึ่งศิลปินสำคัญในกลุ่มนี้ ได้แก่ โดเมียร์ (Daumier) ขอบวาดรูปชีวิตจริงของความยากจน คูร์เบต์ (Courbet) ขอบวาดรูปชีวิตประจำวันและประชดสังคม มาเนต์ (Manet) ขอบวาดรูปชีวิตในสังคม เช่น การประกอบอาชีพ เป็นต้น ผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้สร้างปัญหาแก่สังคมและเศรษฐกิจมากมาย มีคนจน ชนชั้นกรรมาชีพเพิ่มขึ้น ศิลปินเรียลลิสม์ต้องการนำเสนอปัญหาในงานศิลปะ เพื่อนำความจริงตีแผ่ให้เพื่อนมนุษย์ได้รับรู้ โดยมักปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับคนชั้นสูงหรือคนรวย แต่เลือกสะท้อนภาพความลำบากของชนชั้นล่าง แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมตามพันธกิจ ซึ่งพวกเขาเห็นว่าภาระหน้าที่ของศิลปินคือการถ่ายทอดเรื่องราวที่สอดคล้องกับสภาพสังคม และสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ร่วมสมัย⁵

ภาพที่ 7 ภาพ “Mare in tempesta”, โดย Gustave Courbet, 1865, เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก <https://www.instagram.com/p/B6-xh9JCxd7>.

⁵ “ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (REALISM)”, เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://angiegroup.wordpress.com>.

ภาพที่ 8 ภาพ “เปลญวน”, โดย Gustave Courbet, คศ.1844,
เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก

https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%9F%E0%B8%A7%E0%B9%8C_%E0%B8%81%E0%B8%B9%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B9%81%E0%B8%9A#/media/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Die_H%C3%A4ngematte.jpg

ในตลอดช่วงเวลาของการศึกษาศิลปะ ข้าพเจ้าชื่นชอบและสนใจผลงานศิลปะของศิลปินหลายท่าน ได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบและเทคนิค ของศิลปินแต่ละคนที่มีลักษณะแบบเฉพาะที่น่าสนใจ ซึ่งสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และการเก็บเล็กผสมน้อยนั้นย่อมส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์มากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงเวลา ในโครงการวิทยานิพนธ์นี้ข้าพเจ้ากล่าวถึงศิลปิน 2 ท่าน ที่แนวทางการสร้างสรรค์เป็นแรงบันดาลใจและได้ส่งผลในการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละครั้ง

แอนดรูว์ ไวเอท (Andrew Wyeth) ศิลปินผู้นี้เป็นจิตรกรภาพเหมือนจริงชาวอเมริกันผู้มีผลงานอันโดดเด่นและทรงอิทธิพลในแนวทางแบบ Regionalism* และเป็นหนึ่งในศิลปินอเมริกันที่โด่งดังและเป็นที่รู้จักที่สุดในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 เกิดวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1917 ที่เมืองแซตต์ส ฟอร์ด มลรัฐเพนซิลเวเนีย เขาเป็นลูกคนสุดท้องในบรรดาลูกทั้งห้าคนของศิลปินและนักวาด

ภาพประกอบชาวอเมริกัน เอ็น.ซี. ไวเอท และภรรยา แคโรลีน ด้วยความที่วัยเด็กเขามีสุขภาพอ่อนแอ จนไม่สามารถไปเรียนที่โรงเรียนได้ พ่อแม่จึงตัดสินใจจ้างครูมาสอนให้เขาเรียนที่บ้านแทน ถึงแม้ชีวิตวัยเด็กของเขาจะโดดเดี่ยวจากเพื่อนในวัยเดียวกัน หากแต่เขาก็ถูกเติมเต็มด้วยสภาพแวดล้อมในบ้านของเขาที่เต็มไปด้วยศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม นิทาน รวมถึงบรรดาเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายอันสวยงาม หลากหลายที่พ่อของเขาใช้เป็นพร็อพในการเขียนภาพ และด้วยความที่พ่อของเขาเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง บ้านของเขาจึงมีโอกาสได้ต้อนรับแขกที่มีชื่อเสียงอย่างนักเขียนนามอุโฆษอย่าง เอฟ. สก็อตต์ ฟิตซ์เจอร์รัลด์ หรือแม้แต่ดาราดังอย่าง แมรี พิกฟอร์ด ด้วยบรรยากาศและกิจกรรมที่เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ในบ้าน ทำให้เด็ก ๆ ในบ้านไวเอทล้วนแล้วแต่กลายเป็นศิลปิน ตัวแอนดรูว์เองก็รักการวาดรูปตั้งแต่วัยเด็ก และสเก็ตช์ภาพเป็นก่อนที่จะอ่านหนังสือได้เสียอีก เมื่อเป็นวัยรุ่นพ่อของเขาพาเขาเข้าสตูดิโอเพื่อฝึกงานเขียนภาพประกอบ และพ่อของเขานี้เองที่เป็นแรงบันดาลใจให้เขารักการวาดภาพ ทิวทัศน์ชนบท รวมทั้งเสน่ห์ของความโรแมนติก รสนิยมและฝีมือทางศิลปะเขาก็ได้รับจากพ่อของเขาเช่นกัน ถึงแม้การวาดภาพประกอบจะไม่ใช่วิถีทางที่เขาใฝ่หา เขาก็ยังทำผลงานภาพประกอบหลายต่อหลายชิ้นออกมาโดยใช้ชื่อของพ่อของเขา

หลังจากหันหลังให้สตูดิโอของพ่อ เขาเปลี่ยนจากการเขียนภาพด้วยสีน้ำมันมาใช้สีน้ำ ด้วยฝีแปรงที่เด็ดขาด ฉับไว ชุ่มฉ่ำและรุ่มรวยด้วยสีสัน ในปี 1937 พ่ออายุได้ 20 ปี ไวเอทมีงานแสดงเดี่ยวภาพวาดสีน้ำครั้งแรกในแกลเลอรี Macbeth นิวยอร์ก ผลงานของเขาได้รับการสนใจอย่างล้นหลาม ภาพวาดทุกชิ้นขายหมดในเวลาแค่สองวัน และแล้วหนุ่มน้อยไวเอทก็กลายเป็นศิลปินดาวรุ่งนับตั้งแต่นั้น

หลังจากนั้นเขาก็เริ่มเปลี่ยนวิธีการทำงาน ด้วยการเขียนที่ช้าลง ใส่ใจกับรายละเอียดและองค์ประกอบมากขึ้น และลดความสำคัญของการใช้สีลง เขาหันมาเขียนสีน้ำโดยใช้เทคนิคแบบ dry brush และต่อมาก็พัฒนาไปใช้สีฝุ่นเทมเพอรา (Egg Tempera - สีฝุ่นที่ใช้ไข่แดงเป็นส่วนผสมในการยัดเกาะสี) นอกจากนั้นเขายังศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะด้วยตัวเอง เขาลุ่มหลงงานศิลปะยุคเรอเนสซองส์และงานจิตรกรรมของอเมริกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานของ วินสโลว์ โฮเมอร์ (Winslow Homer)

แอนดรูว์ ไวเอท เป็นจิตรกรที่ถูกจัดอยู่ในหมวด จิตรกรภาพเหมือนจริง (Realism) เช่นเดียวกับ วินสโลว์ โฮเมอร์ หากเขาเคยให้สัมภาษณ์ในนิตยสาร Life ในปี 1965 ว่า ถึงแม้เขาจะถูกสอนมาให้ เป็นจิตรกรภาพเหมือน แต่เขากลับคิดว่าตัวเขาเป็นจิตรกรแบบนามธรรม (Abstractionism) “ผู้คนและสิ่งต่าง ๆ ในภาพวาดของผมหายใจในแบบที่ต่างออกไป มันมีแก่นแท้ที่แตกต่างกับภาพวาดเหมือนจริง และความรู้อันท่วมท้นเหล่านั้นมันเป็นนามธรรมอย่างแน่นอน เมื่อคุณเริ่มต้นที่จะมองเข้าไปในบางสิ่งบางอย่าง สิ่งที่มีธรรมชาติสามัญ และตระหนักถึงความหมายอันลึกซึ้งของมัน ถ้าคุณมีความรู้สึกเกี่ยวกับมัน ความรู้สึกนั้นมันก็ไม่มีที่สิ้นสุด” ไวเอทโปรดปรานการ

เขียนภาพทิวทัศน์และผู้คนรอบข้างเขา ทั้งที่บ้านเกิดเขาใน แซตต์ส พอร์ต เพนซิลเวเนีย และในบ้านพักฤดูร้อนของเขาในคัชซิง มลรัฐเมน และยึดสไตล์การเขียนภาพในรูปแบบเฉพาะตัวนี้มากกว่าห้าสิบปี โดยได้รับแรงบันดาลใจจากทิวทัศน์ สถานที่ และผู้คนหลากหลายรอบ ๆ ตัวเขา เขาพัฒนาความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นของตนกับผืนแผ่นดินและท้องทะเล และต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความเข้าใจทางจิตวิญญาณของประวัติศาสตร์ของสถานที่และอารมณ์ความรู้สึกอันมีอาจเอ่ยออกมาเป็นคำพูดได้ ภาพวาดอันเศร้าสร้อยของไวเอทถูกยกย่องให้เป็นเครื่องมือสะท้อนความเห็นทางและแปลกแยกของยุคศตวรรษที่ 20 ได้อย่างลึกซึ้ง เขาได้รับการยกให้เทียบเคียงกับศิลปินอเมริกันระดับตำนานอย่าง เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์⁶

สรุป แอนดรูว์ ไวเอท (Andrew Wyeth) เป็นหนึ่งในศิลปินที่ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลในผลงานศิลปะ จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่เป็นเว้าแหว่งจะปรากฏให้เห็นในผลงานของข้าพเจ้าที่ได้อิทธิพลทางด้านรูปแบบเหมือนจริง ความแห้งแล้ง ความอ้างว้างในพื้นที่และมีรูปทรงผู้หญิงอยู่เบื้องหน้าแต่ไม่ปรากฏสีหน้าชัดเจน บางครั้งการหันหลังให้ความรู้สึกคลุมเครือ ห่างไกล โดดเดี่ยวเหลือเกิน พื้นผิวที่ดูมีชั้นบรรยากาศของความหดหู่ จุดนำสายตาที่มองออกไปดูไกลเหลือเกิน เส้นแนวนอนของขอบฟ้าที่ให้ความรู้สึกสงบ ราบเรียบ ลักษณะสีที่ใช้ก็มีความคุมโทน พื้นหลังมีบรรยากาศทิวทัศน์อันโดดเดี่ยว เปลี่ยวเหงาและความเงิบเหงาเยือกของป่าไม้ ท้องฟ้าหม่นๆ ไม่ได้ใช้สีฉูดฉาด แต่สีนั้นกลับมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและกระตุ้นอารมณ์ของผู้ชม สอดคล้องกับผลงานข้าพเจ้าที่จะแสดงพลังความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

⁶ Wurkon, “แอนดรูว์ ไวเอท (Andrew Wyeth)”, <http://www.wurkon.com/blog/4-andrew-wyeth>.

ภาพที่ 9 ภาพ “TURKEY POND”, โดย Andrew Wyeth, สีฝุ่นเทมเพอราบนแผ่นไม้, 1944.
เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก <https://www.wurkon.com/blog/4-andrew-wyeth>.

ภาพที่ 10 ภาพ “Christina’s World”, โดย Andrew Wyeth,
 สีฝุ่นผสมเพอราบนแผ่นไม้, 81.9x121.3 ซม., 1948. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก
<https://www.wurkon.com/blog/4-andrew-wyeth>.

เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ (Edward Hopper) จิตรกรและศิลปินภาพพิมพ์แนวสำนึกนิยม (Realism) ที่โด่งดังที่สุดคนหนึ่งของวงการศิลปะอเมริกัน ผลงานของเขามักถ่ายทอดภาพชีวิตทั่วไปของคนอเมริกันอย่างภาพปั๊มน้ำมัน โรงแรม ร้านค้า หรือทางรถไฟ ที่ดูเฉย ๆ ก็ปกตินธรรมดาแต่ด้วยการใช้สีสันแสงเงาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มันกลับถ่ายทอดความโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงา แปรกแยกที่แฝงอยู่ท่ามกลางความปกติธรรมดาของชีวิตในสังคมเมืองได้เป็นอย่างดี เขาหลงใหลผลงานสถาปัตยกรรมในยุควิกตอเรียน ซึ่งเสื่อมความนิยมไปแล้วในยุคสมัยนั้น เขาหลงใหลรูปทรง รูปแบบการประดับตกแต่ง แม้กระทั่งวิธีที่แสงเงาสาดกระทบไปยังมันเขามักกล่าวว่า สิ่งที่เขาโปรดปรานที่สุดก็คือการได้วาดรูปแสงอาทิตย์สาดลงบนฝาผนังบ้านและอาคารเหล่านั้น และสิ่งนี้เองที่เป็นเอกลักษณ์ในผลงานของเขาตลอดมา ไม่มีศิลปินคนไหนจับภาพความโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงาของคนในเมือง

สมัยใหม่ได้เหมือนฮอปเปอร์ ภาพวาดของผู้คนในเมืองของเขาถ่ายทอดเรื่องราวที่มากกว่าฉากชีวิตในทิวทัศน์เมือง หากแต่เปิดเผยมุมมองอันมีดราม่าแห่งวินในประสบการณ์ของมนุษย์

ผลงานศิลปะเหมือนจริงของเขาแสดงให้เห็นภาพชีวิตอันซับซ้อนของผู้คนในระหว่างช่วงสงครามโลก ด้วยการนำเสนอภาพอันนิ่งงัน ไร้การเคลื่อนไหว ไร้ซึ่งสัญญาณของชีวิตและความกระฉับกระเฉงและขับเน้นความรู้สึกเปล่าเปลี่ยว ด้วยการใส่แสงเงาช่วยเพิ่มความอึดอัดคับข้องของพื้นที่ เขาแสดงให้เห็นสภาพจิตใจภายในของตัวละครในภาพวาดของเขา และนำเสนอสภาวะการดำรงอยู่ของคนในเมืองใหญ่อันทันสมัย หรือวิถีชีวิตในชนบท ด้วยภาพที่ดูเหมือนจะเป็นการนำเสนอชีวิตประจำวันอันแสนธรรมดา หากแต่เพิ่มความแปลกแยกให้ตัวละครและเรื่องราวในภาพ ด้วยการทิ้งเงื่อนงำที่ไร้คำตอบเอาไว้มากมาย และบังคับให้ผู้ชมต้องค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง องค์กรประกอบเช่นนี้ในผลงานของเขานี้เอง ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของศิลปะในยุคโพสต์โมเดิร์น ที่ผู้ชมมีบทบาทอย่างมากในการทำความเข้าใจต่องานศิลปะ ตัวละครในภาพวาดของฮอปเปอร์ มักจะถูกโดดเดี่ยวและตัดขาดจากสภาพแวดล้อมรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นในแบบตรงไปตรงมาอย่างการใช้กระจกหน้าต่าง หรือเป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบในเชิงอุปมา ที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดในการมุ่งเน้นนำเสนอความสันโดษของชีวิตสมัยใหม่ ด้วยการให้ความแข็งแกร่งของรายละเอียด และแสงเงาอันจัดจ้าน ที่สร้างความตึงเครียด และดึงความสนใจของผู้ชมออกจากเรื่องราวในภาพ ให้สัมผัสกับอารมณ์ความรู้สึกโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงาของตัวละครเหล่านั้นแทน ผลงานของฮอปเปอร์เป็นเหมือนสะพานเชื่อมระหว่างการนำเสนอเรื่องราวในชีวิตประจำวันของศิลปินสามัญ และการสำรวจอารมณ์ความรู้สึกภายในของมนุษย์ของศิลปินนามธรรม ผลงานที่โด่งดังและเป็นที่ยอมรับที่สุดของเขา คือ **Nighthawks (1942)** ภาพวาดสีน้ำมันที่แสดงภาพของร้านอาหารในยามกลางคืน ที่ประกอบไปด้วยลูกค้าสองสามคนที่นั่งอยู่ตรงเคาน์เตอร์ภายใต้แสงนีออนที่สาดส่องอยู่ในร้าน ท่ามกลางความมืดรอบข้างในยามราตรี เขาวาดภาพนี้หลังจากที่สหรัฐอเมริกาเพิ่งถูกกองทัพญี่ปุ่นโจมตีอ่าวเพิร์ลฮาร์เบอร์ไม่นานนักอนึ่ง **Nighthawks** ในที่นี้ หมายถึง “เหยี่ยวราตรี” หรือคนกลางคืนผู้ไม่ยอมหลับนอน

ภาพที่ 11 ภาพ “Nighthawks”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper, 1942.

เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก www.edwardhopper.net, <https://bit.ly/1LsGndq>.

ตัวละครในภาพต่างคนต่างก็จมอยู่กับห้วงความคิดของตัวเอง แผลกแยก ไม่มีที่ท่าว่าจะมีปฏิสัมพันธ์หรือพูดคุยกันเลย หรืออาจหมายถึงร้านอาหารตอนกลางคืน ซึ่งมาจากคำว่า Hawker หมายถึงรถเข็นขายอาหารแบบบ้านเรานั่นเอง Nighthawks สะท้อนให้เห็นถึงภาพชีวิตคนเมืองอันว่างเปล่าหงอยเหงา ที่ปรากฏอยู่ในสังคมเมืองทุกแห่งหนและสิ่งนี้เองได้กลายเป็นไอคอนที่คนทยอยยืมมาใช้อย่างแพร่หลายมาจนทุกวันนี้ ปัจจุบันภาพนี้ถูกแสดงอยู่ที่สถาบันศิลปะแห่งชิคาโก (Art Institute of Chicago) เอกลักษณะอีกประการในงานของฮอปเปอร์ คือภาพวาดบ้านและอาคารที่ถูกขับเน้นให้โดดเด่นออกจากสภาพแวดล้อมรอบข้าง ด้วยการใช้แสงเงาจัดจ้านแบบละคร และการใช้มุมมองที่กระตุ้นความรู้สึก ซึ่งส่งแรงบันดาลใจอย่างมากต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ ผลงานของเอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ ส่งแรงบันดาลใจอันนับไม่ถ้วนให้กับจิตรกร, ช่างภาพ, คนทำหนัง, นักออกแบบฉาก, นักเต้น, นักเขียน และนักดนตรีจนมีชื่อสไตล์ที่เรียกว่า “Hopperesque” ซึ่งเป็นนิยามที่ถูกใช้อย่างกว้างขวางของผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงถึงอิทธิพลที่ได้รับจากฮอปเปอร์ ไม่ว่าจะเป็นศิลปินอย่างมาร์ก รอธโก, จอร์จ ซีกัล (George Segal), เอ็ด รัสชา (Ed Ruscha) ไปจนถึงศิลปินกราฟฟิตี้สุดแสบอย่างแบงก์ซี ไปจนถึงศิลปินภาพถ่ายอย่างโรเบิร์ต อัดัมส์ (Robert Adam), ไดแอน อาร์บัส (Diane Arbus), แฮร์รี คัลลาฮาน (Harry Callahan), วิลเลียม เอกเกิลสตัน (William Eggleston), วอลท์เกอร์ เอเวนส์

(Walker Evans), โรเบิร์ต แฟรงก์ (Robert Frank), ลี ฟรีดแลนเดอร์ (Lee Friedlander), และสตีเฟน ชอร์ (Stephen Shore) และด้วยสไตล์การวาดภาพที่ใช้อ็องค์ประกอบของภาพที่กว้าง แสงเงาจัดจ้าน แบบโรงละคร และการวาดภาพที่เปี่ยมอารมณ์ความรู้สึกโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงา ทำให้ผลงานของเอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ เป็นที่โปรดปรานและกลายเป็นแรงบันดาลใจอย่างมากให้กับคนทำหนังหลายคน หลายรุ่น ไม่ว่าจะเป็นออร์สัน เวลส์ (Orson Welles), บิลลี ไรต์เดอร์ (Billy Wilder), วิม เวนเดอร์ส (Wim Wenders), เดวิด ลินช์ (David Lynch), แซม เมนเดส (Sam Mendes) ทำให้ผลงานศิลปะในรูปแบบเหมือนจริงของเขาไม่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนและวงการศิลปะแต่อย่างไรรักดี หลังจากการเสียชีวิตของเขาในปี 1967 ผลงานของเขากลับมาได้รับการยกย่องและนำกลับมาแสดงในพิพิธภัณฑ์ชั้นนำหลายแห่งทั่วโลกอีกครั้ง รวมถึงถูกผลิตซ้ำ เลียนแบบ และต่อยอดอีกนับครั้งไม่ถ้วน⁷

ภาพที่ 12 ภาพ “Morning Sun”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper, สีนํ้ามันบนผ้าใบ, 1952. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก

<https://www.instagram.com/p/CHpZxn0gmBs>.

⁷EDWARD HOPPER, (สำนักพิมพ์ SKIRA), เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก www.edwardhopper.net, <https://bit.ly/1LsGndq>.

ภาพที่ 13 ภาพ “Room in Brooklyn”, โดย เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ Edward Hopper, 1932.

เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2563, เข้าถึงจาก <https://www.instagram.com/p/B-laFMkqjLL>.

Room ใน Brooklyn เป็นภาพวาดเพียงชิ้นเดียวของ Hopper ที่มีแจกันดอกไม้ จิตรกรเองเน้นย้ำเรื่องนี้โดยนึกถึงวิธีการศึกษาภาพวาดครั้งแรกที่เขานึกถึง แต่ Hopper ในภาพใช้สัญลักษณ์แก่ผู้หญิงนั่งหันหลังและวางตำแหน่งให้ผู้ชมมองจากด้านหลัง ด้านหน้าของเธอมีเพียงอาคารสีแดงที่มีหน้าต่างที่มองไม่เห็นหลายชุดและปล่องไฟจำนวนมากด้านหลังซึ่งหลังคาของบ้านหลังอื่นสามารถมองเห็นได้ไกลสุดลูกหูลูกตา ห้องนี้ตั้งอยู่บนชั้นสูงและผู้หญิงเอนศีรษะอาจมองออกไปที่ถนนหรือชั้นล่างของอาคารฝั่งตรงข้าม ชุดของเธอเป็นสีฟ้าและโต๊ะที่มีแจกันดอกไม้ เบื้องหน้ามีโต๊ะพร้อมผ้าปูโต๊ะสีแดงที่ชวนให้นึกถึงสีของอาคารนิรนามหลังใหญ่ เป็นวันที่สวยงามท้องฟ้าปลอดโปร่งแสงของดวงอาทิตย์ส่องมาจากหน้าต่างด้านขวาและทำให้เกิดเงาเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนานที่ดูเล็กเกินไปเมื่อเทียบกับขนาดของกรอบ สิ่งที่โดดเด่นคือศิลปินชอบวาดแสงที่ส่องเข้ามาในห้องและถึงพื้นหรือผนังอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จิตรกรศึกษาการเล่นแสงและเงาในรูปแบบที่ไม่เหมือนจริง แต่เป็นองค์ประกอบ หน้าต่าง

บานใหญ่เป็นการสร้างรอยต่อทางเรขาคณิต ตัวอย่างเช่นเราสังเกตว่าผ้าม่านถูกยกขึ้นอย่างผิดปกติ เพื่อจุดประสงค์ในการจัดองค์ประกอบ หากเราสังเกตโครงสร้างของหน้าต่างจะมีลักษณะคล้ายไม้กางเขนขนาดใหญ่ปรากฏให้เราเห็น รูปทรงผู้หญิงอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตที่หนาแน่นของภาพวาดนั้น ถูกวางไว้ที่มุมหนึ่งข้างขอบหน้าต่าง อารมณ์ของภาพวาดมีความสับสน ตัวเอกอยู่คนเดียวในห้องและจ้องมองออกไปข้างนอกซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีทางออกสำหรับจินตนาการ แต่แจกันดอกไม้และแสงของวันที่สวยงามกลับเปิดให้รู้สึกมีความหวัง

สรุปผลงานของ เอ็ดเวิร์ด ฮอปเปอร์ (Edward Hopper) เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ว่าด้วยเรื่องการถ่ายทอดที่เน้นสภาวะอารมณ์เหงาโดดเดี่ยว เนื้อหาที่ดูธรรมดาของการใช้ชีวิตในสังคมเมืองแต่แฝงด้วยการค้นหาคำตอบที่อยู่ในภาพ การนำเสนอภาพอันนิ่งงัน ไร้ความเคลื่อนไหว ไร้ซึ่งสัญญาณของความเป็นชีวิตและความกระฉับกระเฉง และขบขันความรู้สึกเปล่าเปลี่ยว ด้วยการใส่แสงเงาจัดจ้านช่วยเพิ่มความอึดอัดคับข้องของพื้นที่ ซึ่งเป็นสภาวะอารมณ์ที่ใกล้เคียงกับผลงานของข้าพเจ้า

บทที่ 3

ประมวลความคิดสู่การพัฒนาหารูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ทางศิลปะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงสิ่งสำคัญที่สุดในการกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์คือเรื่องราวที่แน่ชัดที่แสดงออกและต้องการนำเสนอ การกำหนดแง่คิดให้ผู้ชมได้รับ และวิธีการต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์นั้นสอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอหรือไม่ ทั้งหมดนี้ต้องผ่านกระบวนการทางความคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนจะลงมือในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์นี้ กล่าวได้ว่าเป็นการประมวลผลของความรู้ความเข้าใจ รวมถึงประสบการณ์ทางด้านศิลปะที่สั่งสมมา เพื่อสรุปรวมเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำพาผู้สนใจเข้าถึงสาระสำคัญ ที่ข้าพเจ้าพยายามศึกษาและเข้าใจมาโดยตลอด แสดงให้เห็นถึงที่มาของปัญหาตั้งแต่จุดเริ่มต้น รวมทั้งกระบวนการในการพัฒนา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ได้ซึ่งข้าพเจ้าจะได้กล่าวถึงเป็นรายละเอียดลำดับต่อไป

รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น” ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเหมือนจริง (Realism) เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ เป็นลักษณะภาพสองมิติ มาช่วยสร้างความสัมพันธ์ในองค์ประกอบภาพ แสดงให้เห็นถึงรูปร่างรูปทรงของคนต่างถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมือง เพื่อแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดภายในออกมาอย่างเสรีและสถานที่ในความทรงจำที่รู้สึกผูกพันในอดีต เป็นภาพแทน ความรู้สึกนึกคิดของคนต่างถิ่น ข้าพเจ้าเลือกใช้ผ้าถุงพื้นถิ่นใต้ (ผ้าปาเต๊ะ) มาเป็นส่วนหนึ่งในผลงานเหมือนเป็นสัญลักษณ์แทนบุคคลคือแม่ ข้าพเจ้าได้ใช้กรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแบบโรแมนติก ผสมผสานเข้าไปอย่างลงตัวให้ตรงตามความต้องการและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้อย่างแท้จริงและมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของทัศนธาตุมาใช้ในผลงาน เช่น จุดเส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี พื้นที่ว่าง พื้นผิว มาสร้างสรรค์เป็นผลงาน

จากที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมานั้น เพื่อเป็นการชี้ทางให้เห็นถึงแรงบันดาลใจเบื้องต้นที่มีต่อการศึกษาศิลปะวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดเป็นผลของการศึกษาในครั้งนี้

การวิเคราะห์ธาตุทางทัศนศิลป์

ทัศนธาตุในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าเป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมายทางอารมณ์ ความรู้สึก ข้าพเจ้าใช้ความประสานสัมพันธ์ของทัศนธาตุ ที่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาเรื่องราวและ เทคนิควิธีการ เป็นกระบวนการในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า เพื่อสร้างเอกภาพในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ในบางครั้งเกิดเป็นเหตุบังเอิญของทัศนธาตุที่รวมกัน อาจเป็นการส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกที่หลากหลายให้ปรากฏขึ้นในผลงาน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่ม นัยยะความหมาย ในเชิงคุณค่า ต่อผลงานได้ดียิ่งขึ้นดังนี้

Elements of art ภายในภาพมีเส้นตรงและเส้นโค้ง ส่วนใหญ่จะเป็นเส้นโค้งของรูปทรงคน ใบไม้ ดอกไม้ กิ่งก้าน มีการใช้แสง 2 จุดคือ 1. แสงที่มาจากด้านหน้าของรูปทรงคน 2. แสงที่มาจาก ด้านซ้ายของภาพที่ตกกระทบมายังรูปทรงคนทำให้เกิดเงาส่งผลให้ภาพเกิดมิติขึ้นมา การใช้สีส้ม คู่สี แดงน้ำเงิน สีส้มแดงแสดงถึงความรู้สึกที่อิสระและได้รับการปลดปล่อย เป็นความรู้สึกที่เกิดจากก้นบึ้ง ของจิตใจที่ต้องการปรับปรุงชีวิตให้สดใส ส่วนสีน้ำเงิน เป็นความหมายของการสงบเย็น สุขุมเยือกเย็น ยังหมายถึงความโศกเศร้าอย่างที่สุด หรืออารมณ์ที่เศร้าสุดขีดด้วย สีของแสงข้างหน้าเป็นเหมือน ความหวัง ความสุข ส่วนสีดำและน้ำเงินเข้มเป็นเหมือนความมืด ทำให้รู้สึกอ้างว้าง เจ็บเหงา ในความ มืดนั้นก็แฝงด้วยความหวัง จะมีรูปทรงดอกไม้อยู่กลางๆสอดประสานกลมกลืนกันทางทัศนธาตุ

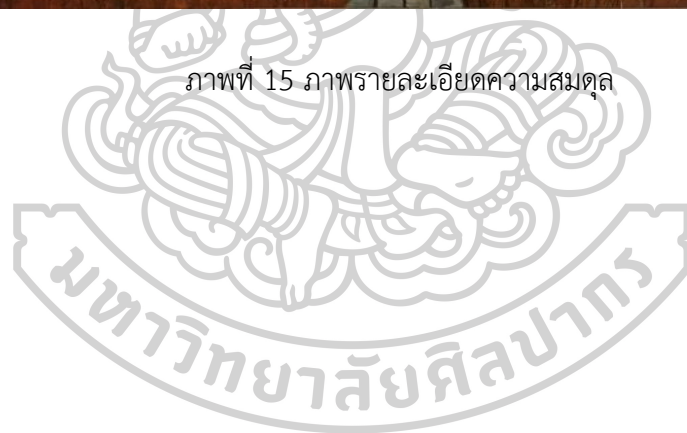

ภาพที่ 14 ภาพพรายละเอียดทัศนธาตุ

ความสมดุล (Balance) การจัดวางองค์ประกอบที่แสดงรูปทรงผู้หญิงไว้กึ่งกลางของภาพ และสร้างความสมดุลที่ดูสมมาตร โดยวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล พื้นฟ้าและพื้นน้ำมีการแบ่งแบบเท่า ๆ กัน เหมือนจะสงบนิ่ง เงียบขรึม แต่ความรู้สึกกลับเต็มไปด้วยความสั่นคลอน

ภาพที่ 15 ภาพรายละเอียดความสมดุล

สัดส่วน (Proportion) สัดส่วนของรูปทรงคนจะขยับเน้นให้มีขนาดใหญ่เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ส่วนองค์ประกอบรองจะมีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้าง และลดทอนลงบ้างในส่วนที่ไกลออกไป มีการสร้างรูปทรงใหม่จากลวดลายเดิมเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ให้มีความสัมพันธ์กลมกลืนกัน สัดส่วนของชิงช้าที่ลากออกมาจากจินตนาการเชื่อมโยงกับรูปทรงคนเป็นความงามตามธรรมชาติที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ให้เกิดความงามที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 16 ภาพรายละเอียดสัดส่วนในผลงาน

การเน้น (Emphasis) มีการเน้นของรูปทรงคนเป็นหลักเป็นส่วนสำคัญมากที่สุดที่แสดงออกถึงเรื่องราวที่จะสื่อสารถึงคนดู ดึงดูดสายตาด้วยจุดทัศนียภาพให้มองเข้าไปว่าผู้หญิงในภาพคิดถึงอะไรและสีหน้าของเขาที่ไม่ได้บ่งบอกความรู้สึกชัดเจน การเน้นอีกจุดหนึ่ง ได้แก่บรรยากาศในตู้ขบวนรถไฟที่มีโทนแสงอยู่ในช่วงเวลายามเย็นที่แสงลอดผ่านมาจากหน้าต่างต่างกระทบกับเก้าอี้ไม้ ที่ผ่านกาลเวลา แสงในยามเย็นทำให้รู้สึกถึงความหวัง วันใหม่ทางใหม่ในชีวิต รูปทรงที่ประกอบสร้างใหม่จากลวดลายเดิมมีสีสันสดใสและหม่นหมองผสมกันให้ความรู้สึกถึงความจริง ความงามและความเศร้าที่ปะปนอยู่ในความรู้สึกของข้าพเจ้า

ภาพที่ 17 ภาพรายละเอียดการเน้นในผลงาน

การตีความ (Interpretation) โดยหลายๆผลงานของข้าพเจ้าจะแสดงรูปทรงผู้หญิงหันหลังสวมผ้าบาง ๆ ที่เห็นสรีระ บ้างก็นุ่งผ้าปาเต๊ะของพื้นถิ่นใต้ ด้วยสีสันและลวดลายที่สดใสสวยงามบ่งบอกถึงรากเหง้าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เป็นผ้านุ่งสำหรับชายหญิง ลวดลายที่สร้างขึ้นใหม่เป็นรูปทรงดอกไม้ ใบไม้จากลายเดิมของผ้าเป็นส่วนประกอบสร้างในผลงานที่เป็นความคิดถึงของผู้หญิงแทนความรู้สึกของคนต่างถิ่น หรือใครอีกหลายคนที่มีความทรงจำต่อวัฒนธรรมชาติ ตามแต่จินตนาการของบุคคลนั้น ลวดลายที่หยิบยกมาใช้คือ ลายดอกไม้ ที่สื่อถึงความอ่อนหวานของผู้หญิงและเพื่อบอกถึงความในใจ เหมือนกับชีวิตที่มีทั้งสุขและทุกข์ปะปนกันไป

ข้าพเจ้าเลือกใช้แสงในช่วงเย็น เพราะเป็นรอยต่อระหว่างกลางวันและกลางคืนอีกทั้งแสงช่วงเย็นจะมีสีส้มที่สวยงาม อบอุ่น โรแมนติก เป็นเหมือนความหวัง ความสุข ในภาพผลงานของข้าพเจ้านั้นใช้โทนสีสีดำและน้ำเงินเข้มเปรียบเหมือนเหมือนความมืด ทำให้รู้สึกอ้างว้าง เจ็บเหงาในบางเวลาที่อยู่ตามลำพัง ในความมืดนั้นก็แฝงด้วยความหวังที่ผู้หญิงในภาพอาจแบกรับความคาดหวังจากคนในครอบครัวได้

วิธีการดำเนินงาน

การหาข้อมูล

หาข้อมูลโดยการถ่ายภาพบุคคลที่เป็นคนต่างถิ่นในอิริยาบถต่าง ๆ สถานที่ประทับใจที่มีความสัมพันธ์ในความรู้สึกความทรงจำของข้าพเจ้า และได้นำมาติดต่อ จัดองค์ประกอบให้สวยงามเพื่อเข้าถึงสภาวะทางอารมณ์ให้ผู้ชมได้รู้สึกถึงความเหงา โดดเดี่ยว สวยงามและลึกซึ้ง ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

สำรวจข้อมูล

จากภาพที่รวบรวมได้มาปรับแต่งด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นการปรับแต่งองค์ประกอบแสงเงาในภาพ ตามที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอให้สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็น มุมมอง น้ำหนัก แสง-เงา บรรยากาศ ที่บ่งบอกอารมณ์ ความรู้สึก ออกมาเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายถึงความเหงา อ้างว้าง ความพลัดพรากและสร้างต้นแบบเป็นภาพร่าง (Sketch) ด้วยเทคนิค สีน้ำ (Watercolor) สีอะคริลิก (Acrylic) วาดเส้น (Drawing) อีกทีหนึ่งเพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานจริงต่อไป

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. กรอบไม้ (Frame)
2. ผ้าใบแคนวาส (Canvas)
3. สีน้ำมัน (Oil Colour)
4. พู่กัน (Brush)
5. สีอะคริลิก (Acrylic)
6. น้ำมันลินซีด (Linseed Oil)
7. จานสี (Palette)

8. โซลเว้นต์ทำละลาย ล้างพู่กัน (Solvent)
9. กล้องถ่ายภาพ (Camera)
10. สีไม้ (Pencil color)
11. แม่กยึงเฟรม (Gun tacker)
12. ลวดยึงเฟรม (Staples)
13. มีดคัตเตอร์ (Cutter)
14. คีมสำหรับขึงเฟรม (Canvas Pliers)

ภาพที่ 18 ภาพกรอบไม้ (Frame)

ภาพที่ 19 ภาพผ้าใบแคนวาส (Canvas)

ภาพที่ 20 ภาพสีน้ำมัน (Oil Colour)

ภาพที่ 21 ภาพพู่กัน (Brush)

ภาพที่ 22 ภาพสีอะคริลิก (Acrylic)

ภาพที่ 23 ภาพน้ำมันลินซีด (Linseed Oil)

ภาพที่ 24 ภาพจานสี (Palette)

ภาพที่ 25 ภาพโซเว้นต์ทำละลาย ล้างพู่กัน (Solvent)

ภาพที่ 26 ภาพสีไม้ (Pencil color)

ภาพที่ 27 ภาพแม็กยิงเฟรม (Gun tacker)

ภาพที่ 28 ภาพภาพลวดยิงเฟรม (Staples)

ภาพที่ 29 ภาพมีดตัดเตอร์ (Cutter)

ภาพที่ 30 ภาพคีมสำหรับชิงเฟรม (Canvas Pliers)

กระบวนการทำงาน

ในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการร่างภาพ

ลงพื้นที่จริงเพื่อเก็บภาพข้อมูล สถานที่ ภาพถ่ายคนต่างถิ่นในอิริยาบถต่าง ๆ และภาพถ่ายของตนเองตามสถานที่ต่าง ๆ มาเป็นต้นแบบในการร่างภาพด้วยเทคนิคน้ำและใช้โปรแกรม Procreate ด้วย I pad ในการตัดต่อภาพนำมาจัดวาง ปรับแต่งสีตามความเหมาะสมในทางองค์ประกอบศิลป์เพื่อให้เกิดเอกภาพ ความสมบูรณ์ โดยใส่จินตนาการเข้าไปให้เกิดความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก ศึกษาข้อมูลที่มาของสัญลักษณ์ที่ตนเองนำมาใช้แสดงออกเพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงการตีความหมาย

ภาพที่ 31 ภาพร่างต้นแบบที่ผ่านการตัดต่อใน Ipad ด้วยแอป (Procreate)

ภาพที่ 32 ภาพร่างต้นแบบด้วยเทคนิคสีน้ำ (Watercolor)

2. การขึ้นรูป

ข้าพเจ้าขึ้นรูปโดยการร่างด้วยดินสอสีก่อน เชื้อสกัดส่วนโครงสร้างจากนั้นแล้วลงน้ำหนักโดยรวมแยกค่าแสงเงา ต่อมาเน้นรายละเอียดให้มากขึ้น อาจลดทอนรายละเอียดบางจุดที่ไม่ต้องการลงเพื่อไม่ให้แข่งกับจุดเด่น

ภาพที่ 33 ภาพการขึ้นรูป

3. การแทรกสี

ข้าพเจ้าเริ่มแทรกชั้นสีบรรยากาศโดยรวม และเริ่มเน้นจุดต่าง ๆ เช่น คนหรือจุดที่สำคัญ
ผ้า เริ่มเก็บรายละเอียดไปเรื่อย ๆ จนกว่าภาพจะมีความสมบูรณ์ให้ได้มากที่สุด

ภาพที่ 34 ภาพการแทรกสี

4. การคัดแสงเงา

ข้าพเจ้าได้ทำการคัดแสงในส่วนที่สว่าง หรือ เป็นจุดเด่นในภาพระยะที่เป็นแสงมากโดยมีการโปะเนื้อสีของแสงให้หนาเล็กน้อย หรือใช้การสะกิดที่ละเอียด เพื่อให้ภาพมีความโดดเด่น แสงที่กระทบบนวัตถุ จะให้ความรู้สึกถึงความงาม ความโดดเด่น และทำให้ภาพเกิดระยะค่อย ๆ ไถ่น้ำหนักไป เรื่อย ๆ และเน้นสีที่เข้มขึ้นในส่วนที่เป็นเงา เพื่อให้ภาพมีมิติมากขึ้น หลังจากนั้นควรรอให้สีแห้งสนิทก่อน

5. การเก็บรายละเอียด

หลังจากสีแห้งทั้งภาพแล้ว ทำการเน้นน้ำ หนักเงา โดยการใช้สีของเงาเคลือบทับในส่วนที่ต้องการให้ มีด ที่สำคัญควรใช้สีโปร่งใส (Transparent color) เพื่อให้ภาพมีอากาศ การเคลือบเงาในลักษณะนี้ เป็นเทคนิคโบราณที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ ข้อดีของเทคนิคนี้ก็คือ สามารถทำให้ภาพมีอารมณ์ความรู้สึกถึงความเหงา คิดถึงความทรงจำและอีกทั้งยังทำให้ภาพมีบรรยากาศเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ภาพที่ 35 ภาพการเก็บรายละเอียด

สรุป

ข้าพเจ้าได้ประมวลความคิด นำไปสู่การค้นคว้าศึกษาข้อมูล ในวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ให้สอดคล้องกับแนวความคิด และสอดแทรกนัยยะเชิงสัญลักษณ์ ทางด้านวัฒนธรรมให้เกิดคุณค่า เพื่อสะท้อนถึงเนื้อหาสาระ เรื่องราวในความทรงจำของสถานที่ต่าง ๆ ที่ระลึกถึงเมื่อครั้งจากมาอยู่อีก สถานที่หนึ่งเป็นเวลานาน “ สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น ” เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของข้าพเจ้า และคนรอบข้าง ความผูกพันต่อสถานที่ภูมิถิ่นและสถานที่ในปัจจุบันเชื่อมโยงไปยังบุคคลที่อาศัยอยู่ถิ่นที่อยู่เดิมในที่นี้ หมายถึง บุคคลสำคัญในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย หรือ บุคคลที่เคารพนับถือ ซึ่งเนื้อหาเรื่องราวทางความคิด นำเสนอถึง การทบทวนมโนธรรมสำนึกความรู้สึก ภายใน จากความคิดถึง เป็นเรื่องภายในจิตใจนำไปสู่การแสดงออกของจิตใต้สำนึก ทำความเข้าใจวิถีชีวิต สังคมละวัฒนธรรมที่ดำเนินไป ความพลัดพรากจากถิ่นที่อยู่เดิมที่ทุกคนต้องเจอ ข้าพเจ้าพยายามถ่ายทอดความเข้าใจนั้นผ่านรูปทรงผู้หญิง บรรยากาศความพลัดพราก ความเหงา โดดเดี่ยว สิ่งนี้ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ โดยการใช้อยู่ในผลงานรูปแบบภาพจิตรกรรมเหมือนจริง ผ่านกระบวนการทางเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ มีลักษณะเป็นภาพสองมิติ แสดงให้เห็นรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย สิ่งของ สถานที่ผ่านแสงเงา ข้าพเจ้าได้นำหลักการทางทัศนธาตุและองค์ประกอบมาใช้ในผลงานเพื่อให้ภาพมีความกลมกลืนอย่างลงตัว อีกทั้งยังเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องราว เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานให้มีเอกภาพมากที่สุด และเป็นกระจุกเงาสะท้อนให้มนุษย์ได้หันมาสำรวจจิตใจตนเองจากการศึกษาวิถีชีวิตของคนต่างถิ่น

บทที่ 4

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงาน

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ใน หัวข้อ “สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น” เป็นการค้นคว้าหาแนวทางในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ ทั้งรูปแบบ เนื้อหา และเทคนิควิธีการ ในผลงานแต่ละชิ้นมีความแตกต่างกัน โดยแสดงออกในรูปแบบผลงานจิตรกรรมเป็นสื่อกลางเพื่อให้เข้าถึงสภาวะอารมณ์ ความพลัดพรากที่เกิดขึ้นอย่างถ่องแท้ ซึ่งสามารถลำดับในการพัฒนา ในการสร้างสรรคผลงานได้ดังต่อไปนี้

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ในระยะเริ่มต้นนี้ ชั้นที่ 1 - 6 ข้าพเจ้ามีความสนใจในรูปแบบทรงของคน จะมีลักษณะเป็นคนหันหลังเพื่อไม่แสดงให้เห็นสีหน้า ปิดบังความรู้สึก ให้อารมณ์ความอัดอั้น และทิวทัศน์ในภูมิภานาเดิมส่วนมากจะเป็นทะเล แสงในยามเย็นที่ริบหรี่หรือปริแสงทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเหงาที่สุด นอกจากนั้นยังสนใจลวดลายดอกไม้จากผ้าปาเต๊ะ ผ้าพื้นถิ่นของภาคใต้ที่ชาวบ้านนิยมสวมใส่กันรวมทั้งแม่ของข้าพเจ้าเช่นกัน อีกทั้งเป็นสัญลักษณ์แทนถึงผู้หญิง

รูปแบบเหล่านี้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นหาเอกลักษณ์ ในแนวทางการสร้างสรรคเฉพาะตัว ดังนั้นผลงานในระยะนี้ ได้ให้ความสำคัญในด้านเทคนิค เป็นช่วงของการทดลองเทคนิคที่เหมาะสมกับผลงาน การสร้างน้ำหนัก พื้นผิว

ปัญหาในการสร้างสรรคผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกนี้คือ การจัดองค์ประกอบของภาพยังไม่ลงตัว ดูขัด ๆ ค่อนข้างแข็งส่วนมากข้าพเจ้ามักจะชอบวางไว้ตรงกลางภาพ เลาเรื่องเกินไป จุดเด่นอาจยังเน้นไม่ชัดเจน พื้นหลังยังไม่มีจัดการ และการสร้างน้ำหนัก แสงเงายังไม่ชัดเจนอาจต้องเพิ่มเติมอีก โครงสร้างสัดส่วนของคนบางจุดยังไม่ถูกต้องตามกายวิภาค จึงทำให้ข้าพเจ้าต้องศึกษาทางด้านทักษะและเทคนิคให้มากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะพัฒนาผลงานต่อไป

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน การเดินทางสู่ธรรมชาติ
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 100x90 ซม.

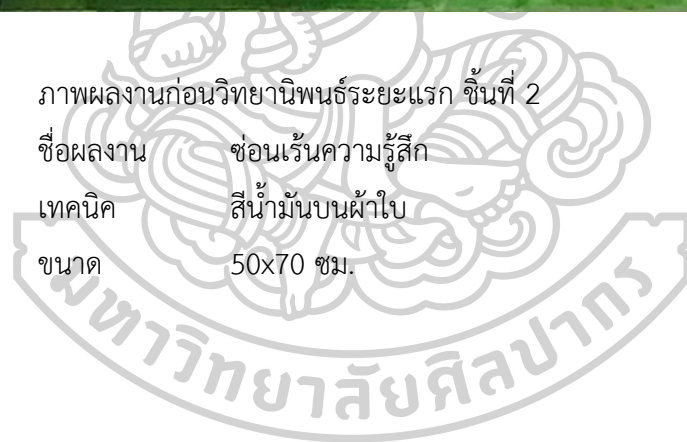
ภาพที่ 37

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ช่อนเร้นความรู้สึกลึก

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 50x70 ซม.

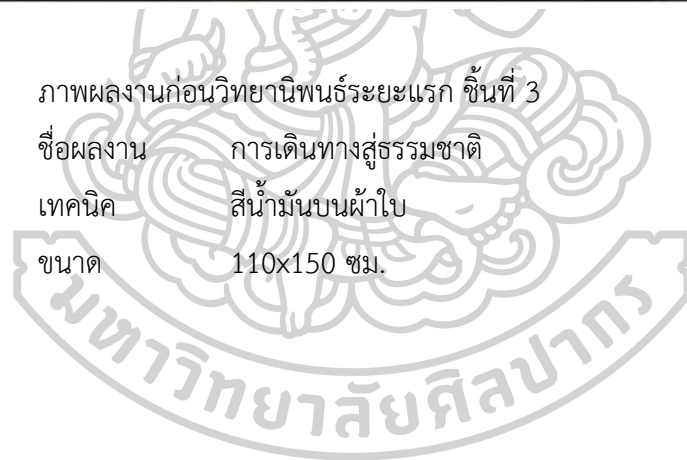
ภาพที่ 38

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน การเดินทางสู่ธรรมชาติ

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 110x150 ซม.

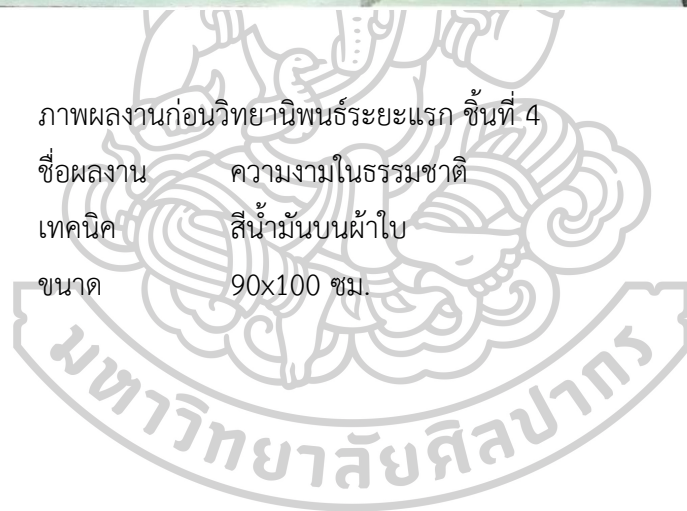
ภาพที่ 39

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน ความงามในธรรมชาติ

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 90x100 ซม.

ภาพที่ 40

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน คิดถึงบ้าน

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบและปะติดผ้าปาเต๊ะ

ขนาด 40x40 ซม.

ภาพที่ 41 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก ชั้นที่ 6
ชื่อผลงาน สาวอีสาน
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 100x50 ซม.

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ผลงานชิ้นที่ 7 - 9 ผลงานช่วงนี้เป็นช่วงที่ข้าพเจ้าค้นพบแนวทางที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งพัฒนามาจากผลงานในระยะแรก จะเห็นได้ว่าผลงานช่วงนี้มีบรรยากาศของแสงเงามากขึ้น ข้าพเจ้าได้นำภาพทิวทัศน์ทางธรรมชาติที่เคยพบเห็น มีความทรงจำต่อ ณ สถานที่นั้น และได้ดึงความประทับใจนำมาใช้ในงาน ให้ความรู้สึกได้ถึง ณ ช่วงเวลานั้น เมื่อกล่าวถึงรูปทรงในงานข้าพเจ้าจากที่ผ่านมาในระยะแรกจะเห็นได้ว่า มีรูปทรงคนครึ่งตัว ยืนหันหลังและผ้าปาเต๊ะที่ยังสะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่น แต่ในผลงานระยะที่ 2 ข้าพเจ้านั้น บรรยากาศแสงเงาบางชิ้นก็ตัดรูปทรงคนออกไปใช้จุดทัศนียภาพที่กำหนดให้มองไปไกลข้างหน้า โทนแสงอยู่ในช่วงเวลายามเย็นที่แสงลอดผ่านมาทางช่องหน้าต่างกระทบกับเก้าอี้ไม้ที่ผ่านกาลเวลา เวียงฟ้ากว้างส่องแสงในยามเย็นทำให้รู้สึกถึงความหวัง วันใหม่ทางใหม่ในชีวิตเพื่อต่อสู้ด้วยพลังกาย พลังใจ และพลังปัญญา ซึ่งตรงและสอดคล้องกับแนวความคิดมากกว่า เพื่อเข้าถึงสภาวะอารมณ์ความเหงา โดดเดี่ยว อ้างว้าง คิดถึงและโหยหาอดีต

การสร้างสรรค์ผลงานระยะที่ 2 นี้ ได้นำเสนอแนวคิด แง่มุม และความรู้สึกที่ชัดเจนมากขึ้น จึงเริ่มเข้าใจในเทคนิควิธีการในกระบวนการวาดด้วยสีน้ำมันมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าสนใจการสร้างน้ำหนักด้วยเทคนิค under painting ค่อย ๆ ลงทีละชั้นบาง ๆ ชับเน้นแสงที่เข้มขึ้นด้วยพลังอารมณ์สะท้อนใจ ในขณะเดียวกันก็มีความหวัง มีการพัฒนาขึ้นด้วยประสบการณ์ที่ผ่านมา ได้เรียนรู้ข้อผิดพลาดหลายอย่าง ทำให้พยายามฝึกฝนและจดจำขั้นตอนต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

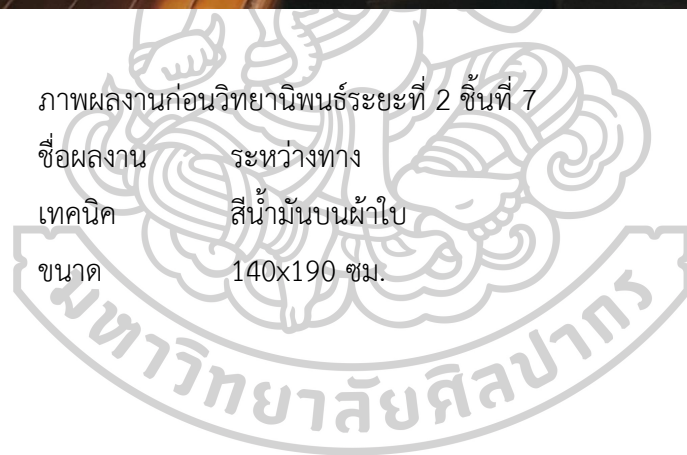

ภาพที่ 42 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน ระหว่างทาง

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 140x190 ซม.

ภาพที่ 43 ภาพผลงานก่อนวิทย์ฯ อนุบาลปีที่ 2 ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน มอง

เทคนิค สีผสม

ขนาด 140x100 ซม.

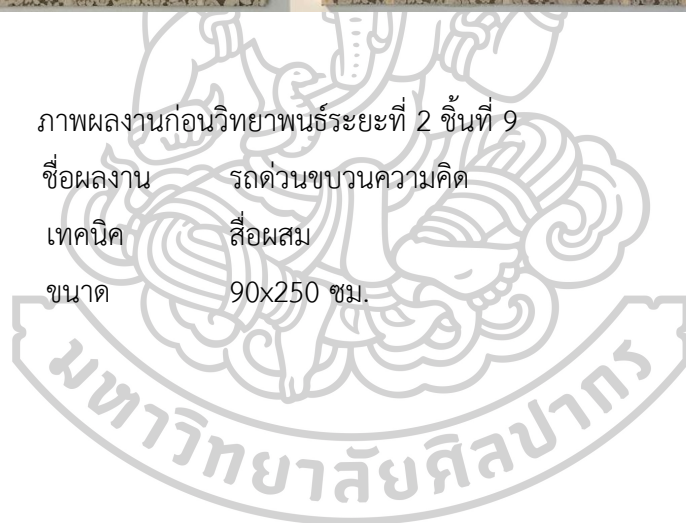
ภาพที่ 44

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน รถด่วนขบวนความคิด

เทคนิค สีผสม

ขนาด 90x250 ซม.

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นประเด็นเนื้อหา เรื่องราว ความพลัดพราก ความโดดเดี่ยว ความโหยหาอดีต และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานที่จากชนบทสู่เมือง นำเสนอแง่มุมในความสัมพันธ์ผ่านสัญลักษณ์ กระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อให้เห็นถึงคุณค่าความงาม เชื่อมโยงสู่ความหมาย ความอ้างว้าง การระลึกถึงอดีต ความคิดถึง แฝงเร้นถึงความรู้สึกภายใน เกิดจากจินตนาการกับความจริงไปถึงความฝัน ในรูปแบบผลงานจิตรกรรม เป็นการศึกษาค้นคว้ารวบรวมแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไป ถ่ายทอดผ่านเทคนิคกระบวนการเพื่อหาผลลัพธ์ที่เป็นไปได้และมีทิศทางจิตวิญญาณ มาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 - 3

ที่มาของแรงบันดาลใจในผลงาน เกิดจากความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้างขณะดำรงชีวิตอยู่ในเมือง จึงเกิดความระลึกถึงครอบครัวหรือเรื่องราวในบ้านเกิดที่ตัวเองไม่ได้กลับไป ทำให้ข้าพเจ้าหวนรำลึกถึงจุดเดิมคือธรรมชาติที่หาได้ยากจากในเมืองมาเติมเต็มความรู้สึกที่ขาดหายไป

ลักษณะการจัดวางองค์ประกอบ เน้นสิ่งสำคัญเป็นหลักคือ รูปคนหรือหน้าตาเป็นจุดนำสายตา ใช้สัญลักษณ์เชิงความหมายในการสื่อถึงตัวตนและความคิด การจัดภาพวางเนื้อหาที่บางเบา ไม่อัดอัด โครงสีที่ใช้โมโนโทน กลุ่มสีน้ำตาล น้ำเงินเป็นบรรยากาศช่วงเย็นถึงค่ำ ช่วงเวลานี้ก่อให้เกิดอารมณ์อ่อนไหวที่สุด ทักษะภาพเชิงอากาศเกิดร่องรอยอยู่ในบรรยากาศ ทิวทัศน์น้ำตกที่แสดงระยะใกล้ไกลด้วยสีเข้มขึ้นกับเงาจากกล่าวคือ ระยะใกล้จะเห็นชัดเจน ส่วนระยะไกลจะค่อย ๆ จางตามลำดับ ผ่านเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์จิตรกรรมสีน้ำมัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ที่มาของแนวความคิดในผลงาน เกิดจากสภาวะอารมณ์ความเหงา โดดเดี่ยวและวิถีชีวิตต่อเนื่องจากชิ้นที่ 1 - 3 ข้าพเจ้าได้ต่อยอดจินตนาการเรื่องราว แง่มุมใหม่ แตกต่างจากชิ้นที่ผ่านมาคือผลงานชิ้นนี้มีลักษณะค่อนข้างเหนือจริง และตรงซึ้งซ้าที่เกิดจากจินตนาการ ข้าพเจ้ารำลึกถึงวัยเด็กที่มีความสุขกับเรื่องง่าย ๆ เช่น การนั่งชิงช้า ซึ่งแตกต่างจากวัยผู้ใหญ่ที่มีเรื่องให้คิดเยอะ สับสน ทุกข์ทน หาความสุขได้ยากขึ้น แปรภวะมาระมากมายและตายลงในที่สุด

การจัดวางองค์ประกอบ มีเส้นแบ่งระหว่างท้องฟ้ากับทุ่งหญ้า โดยรูปทรงผู้หญิงหันหลังเป็นจุดสำคัญ มีนกบินอยู่ไกล ๆ ใช้บรรยากาศที่เป็นโทนสีน้ำตาล (Sepia) ให้ความรู้สึกถึงอดีตและสีเงิน

ความเงาให้ความรู้สึกถึงเมือง สมัยใหม่ พื้นผิวที่มีคราบไหลย้อยเพื่อสะท้อนถึงความความไม่สมบูรณ์ในจิตใจ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

ที่มาของแนวความคิดในผลงาน เกิดจากสภาวะอารมณ์ความเหงา โดดเดี่ยวและวิถีชีวิตขณะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเมืองต่อเนื่องมา ข้าพเจ้ามีความประทับใจต่อพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติซึ่งหาได้ยากจากสังคมเมือง พื้นที่เฉพาะของท้องถิ่นนี้เต็มไปด้วยความซับซ้อนที่ส่งผลต่อความรู้สึกของเราอย่างลึกซึ้ง เป็นสถานที่ที่เคยจมอยู่ใต้น้ำแล้วโผล่ขึ้นมาให้เห็นได้แค่ช่วงหน้าหนาว หรือหลังฤดูฝน ธรรมชาติที่แสนยิ่งใหญ่ มันทำให้เรารู้สึกว่ามนุษย์คนหนึ่งที่ยืนอยู่ตรงนั้นเป็นเพียงแค่สิ่งมีชีวิตกระจัดหนึ่งในธรรมชาติ

การจัดวางองค์ประกอบ ข้าพเจ้าใช้จุดทัศนียภาพแบบจุดเดียวเส้นทางเดินทำให้เกิดมิติความลึก ทางเดินที่มีทั้งซ้ายและขวาให้เลือกเปรียบเหมือนถนนแยกที่ชีวิตมนุษย์ต่างต้องเลือกเดินไปตามเส้นทางของตนเองและรับผิดชอบกับผลที่เราเลือกเองทั้งนั้น องค์ประกอบกำหนดบุคคลดูเป็นบุคคลที่ 3 ผู้ชมจะมองผ่านหลังบุคคลในรูปอีกที ในผลงานข้าพเจ้าปรากฏรูปคนเดินไปข้างหน้าเปรียบเหมือนกฎของเวลาแต่บางครั้งกลับทำให้คนดูถอยหลังเพื่อไต่ตรง จะเห็นได้ว่าบรรยากาศในภาพดูนิ่งทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าวาดคนกำลังเดิน ด้วยความรู้สึกในจิตใจที่ส่งผลออกมา กลุ่มสีที่ใช้เป็น สีดำ สีน้ำเงิน เขียว ฟ้า ขาว ท้องฟ้าจะดูหม่นๆ ครึ้มๆ เหมือนความเศร้าที่ซ่อนเร้นอยู่ข้างในจิตใจของข้าพเจ้า

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6 - 8

ที่มาของแนวความคิดในผลงานชั้นที่ 6 - 8 นี้ เกิดจากแรงบันดาลใจเรื่องราว ความรู้สึกทางอารมณ์ ที่มีต่อสถานที่ทางธรรมชาติ ประสบการณ์ที่ได้สัมผัสมาในอดีตถึงปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ได้ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักถึงคุณค่าของประสบการณ์ทางจิตใจของใครหลายคน มีเรื่องราวมากมายเชื่อมโยงกันและกัน เป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำในอดีต

การจัดวางองค์ประกอบในผลงาน เน้นจุดเด่นอยู่ตรงกลาง ข้าพเจ้าใช้รูปทรงเรขาคณิตเป็นหลัก ไม่ว่าจะป็นหน้าต่างรถไฟ หน้าต่างห้องนอน ช่องลมจากสถาปัตยกรรมโบราณ ใช้วิธีการจัดองค์ประกอบโดยใช้จุดทัศนียภาพที่กึ่งกลางผลงาน มีเส้นนำสายตาจากมุมห้อง มุมรถไฟและขอบช่องลม มีการลดทอนสิ่งรอบข้างเน้นทิวทัศน์ที่มองออกไป สร้างจุดสนใจโดยค่าน้ำหนักของแสง สีที่สาดส่องลงมาเพื่อแฝงความหมาย ข้าพเจ้าใช้วิธีการค่อยๆ ทั้บกันของสีแบบบาง ๆ จนเกิดมิติ ดูลึกในส่วน

ที่เป็นเงา ซึ่งช่วยให้ระยะหน้าเด่นชัดขึ้น ข้าพเจ้าใช้พื้นที่ว่างในทางจิตรกรรมคือไม่เห็นรายละเอียด เว้นว่างให้เห็นเนื้อผ้าใบเชื่อมโยงกับพื้นที่ว่างในความรู้สึกของข้าพเจ้าด้วยเช่นกัน

ความโดดเด่นของเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้าพเจ้าเลือกสรรสถานที่ต่าง ๆ ที่มีผลต่อจิตใจ รวมถึงประสบการณ์ โดยการใช้สีอะคริลิคชั้น รูปบาง ๆ เพื่อให้มองเห็นภาพโดยรวม และสร้างพื้นผิว เชื่อมโยงไปถึงความหมายของเวลา โทนสีที่ ข้าพเจ้าเลือกใช้เป็นกลุ่มสีดำ น้ำตาล น้ำเงิน สื่ออารมณ์ความรู้สึกความเหงา เศร้า โดดเดี่ยว เมื่อมอง ในระยะแรกทำให้รู้สึกถึงความงามในความเหงา ข้าพเจ้าค่อย ๆ เขียนสีทีละชั้นให้รู้สึกมีอากาศและดู นุ่มลึก บางจุดก็ปล่อยให้คราบสีแปร่งทำงาน เกิดความงามในร่องรอยเพื่อเพิ่มเสน่ห์ให้กับผลงาน อีกทั้งมีความขรุขระและความเรียบที่อยู่ด้วยกันได้อย่างลงตัว

การสัมผัสถึงความงาม สุนทรียภาพ

ในผลงานของข้าพเจ้า สัมผัสได้ถึงความงามของชั้นบรรยากาศ ฟ้าแปร่ง สี แสงเงา ซึ่งมีผลต่อ จิตใจได้หลายระดับคือ อารมณ์เหงา โดดเดี่ยวความรู้สึกอ้างว้างเป็นสภาวะที่จิตได้สัมผัสกับความจริง และ การทวนรำลึกถึงอดีตที่ปรากฏในภาพ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาจากภายในจิตใจด้วย แสงเงา การใช้สีของข้าพเจ้าที่แสดงให้เห็นชั้นบรรยากาศเหมือนผ่านห้วงกาลเวลามาแสนยาวนาน

มิติของอารมณ์ความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านเทคนิควิธีการทางจิตรกรรม

ผลงานของข้าพเจ้าในมิติทางอารมณ์ที่ถ่ายทอด ผ่านเทคนิควิธีการทางจิตรกรรม มักมองว่า เป็นเรื่องของความงาม อารมณ์ และบรรยากาศ แต่ในขณะเดียวกันวิธีการแสดงออกในผลงาน ข้าพเจ้าเลือกใช้ทิวทัศน์ แสงบรรยากาศของช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความหมายใหม่ เป็นความจริง แบบเฉพาะตัว ในเรื่องของสภาวะทางจิตใจ เช่น ความทุกข์ ความเหงา ความโดดเดี่ยว เป็นการรับรู้ สัมผัสได้ด้วยใจ ทำให้เกิดอารมณ์เหงา สะเทือนใจ โดดเดี่ยว หรือรู้สึกรำลึกถึงอดีต โดยการถ่ายทอด ผ่านเทคนิคที่ใช้สีบรรยากาศ เพื่อกระตุ้นความรู้สึกแก่ผู้ชม และจัดภาพแบบเรียบง่ายตรงไปตรงมา เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงต้องการสร้างสรรค์ด้วยวิธีการทางจิตรกรรมได้แสดงมิติความลึกด้วยทัศนียภาพ วิทยาและการใช้สี แสงความอ่อนแก่ของน้ำหนักมืด สว่างของชั้นบรรยากาศเพื่อให้เกิดมิติความลึก เป็นการบันทึกสภาวะอารมณ์ความรู้สึกของคนต่างถิ่น อีกทั้งเป็นการกระตุ้นความรู้สึกถวิลหาอดีต ได้ กลับมานึกย้อนก่อให้เกิดความสุขอีกครั้ง

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 45

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน หน้าต่างความคิด

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าลินิน

ขนาด 147x180 ซม.

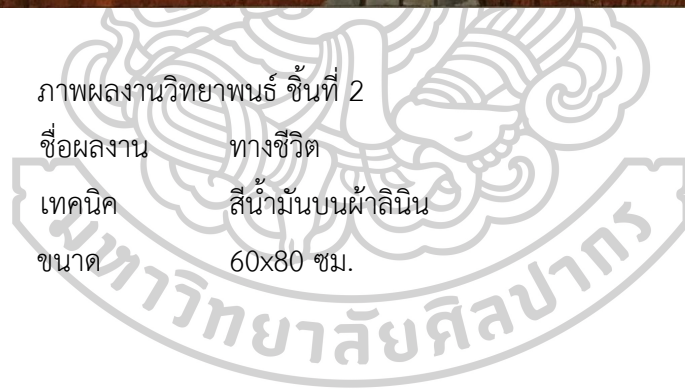
ภาพที่ 46

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ทางชีวิต

เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าลินิน

ขนาด 60x80 ซม.

ภาพที่ 47 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
 ชื่อผลงาน บึงบัวใต้แสงจันทร์
 เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าไหม
 ขนาด 60x40 ซม.

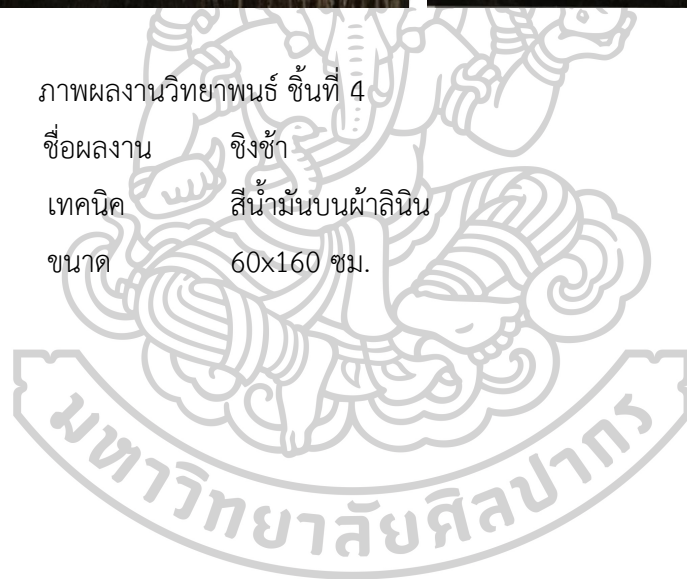
ภาพที่ 48

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน ชิงช้า

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าลินิน

ขนาด 60x160 ซม.

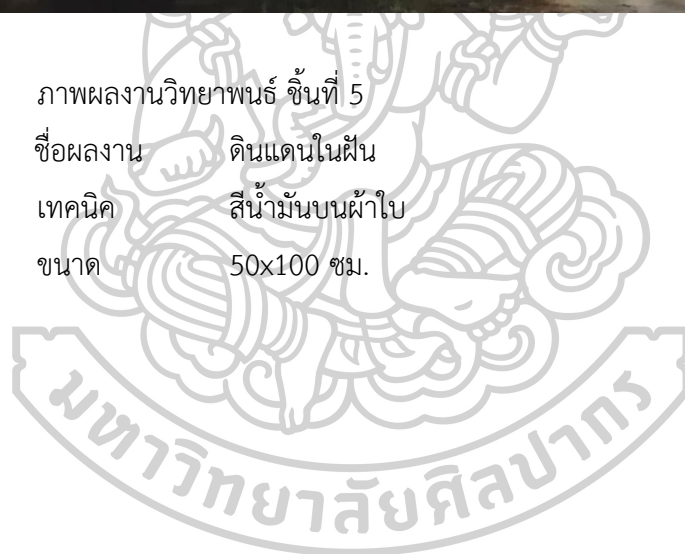
ภาพที่ 49

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน ดินแดนในฝัน

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 50x100 ซม.

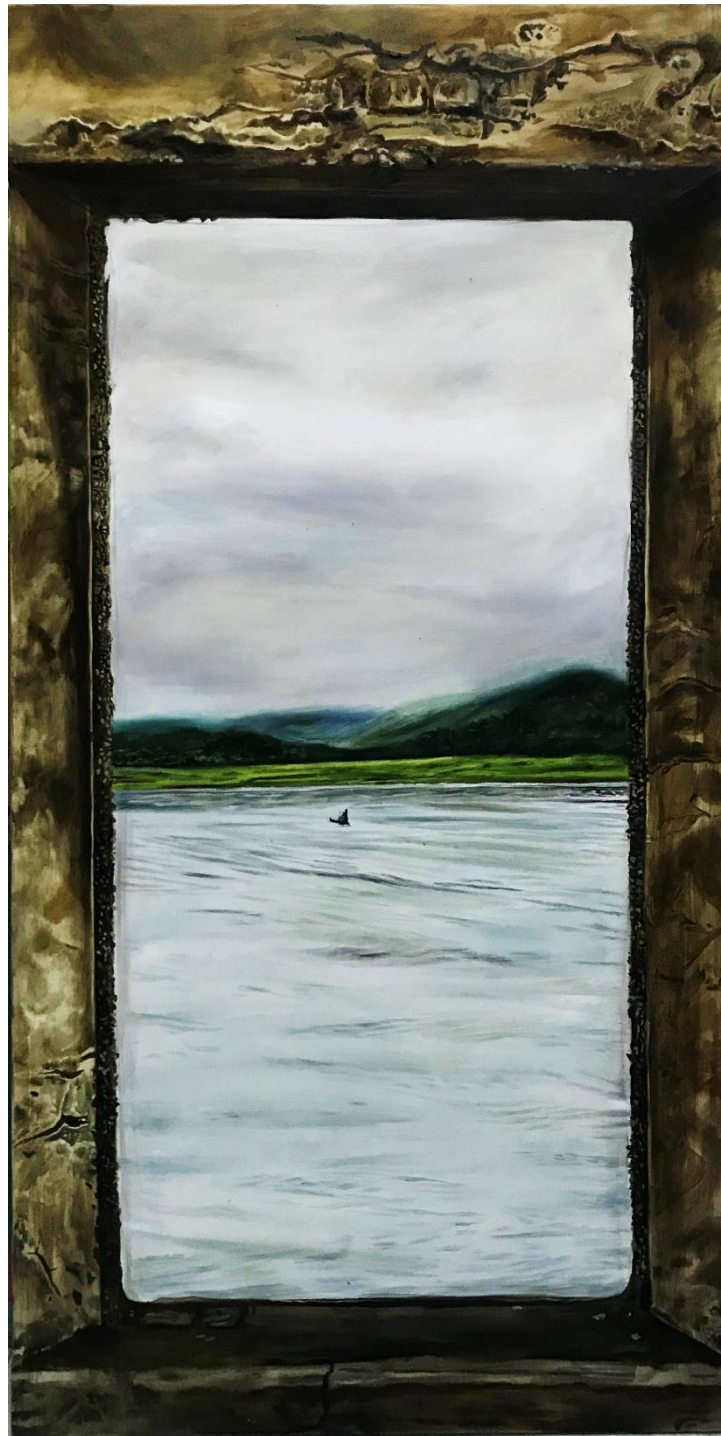
ภาพที่ 50

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน มุมเดิมหลังห้อง

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าลินิน

ขนาด 150x180 ซม.

ภาพที่ 51

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน มุมหนึ่งที่สังขละบุรี

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 120x60 ซม.

ภาพที่ 52

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน ทางกลับบ้าน

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าลินิน

ขนาด 110x150 ซม.

สรุป

ข้าพเจ้าค้นคว้าหาแนวทางในการสร้างสรรค์งานค้นพบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สร้างสรรค์เป็น ภาพศิลปะเหมือนจริง เมื่อกล่าวถึงกระบวนการต่าง ๆ ประสบการณ์ได้สอนให้ข้าพเจ้าเชี่ยวชาญขึ้น มองเห็นข้อผิดพลาดในการลงมือทดลองแล้วเริ่มแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องตามความต้องการของตัวเอง ทำให้คลายความสงสัยในกระบวนการทางจิตกรรมที่ตอนแรกเห็นว่าเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น” สิ่งที่เป็นองค์ประกอบหลัก สำคัญที่ยังคงอยู่ตลอดในทุกผลงานคือ รูปทรงคนหันหลังและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกโดดเดี่ยว จากการย้ายถิ่นฐาน การพลัดพราก นับว่าประสบผลสำเร็จทางด้านเทคนิคและการรับรู้ถึงอารมณ์ ความรู้สึก บางภาพให้ความรู้สึกสงบ บางภาพก็เหงา เนื้อหาที่สอดคล้องกับรูปแบบและแนวความคิด ซึ่งทั้งหมดล้วนได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าเป็นคนต่างถิ่น พลัดพรากจากครอบครัว นำมาสร้างสรรค์เป็นความงามในความไม่สมบูรณ์ที่ภายนอกดูปกติแต่จริง ๆ แล้วลึกๆข้างในกลับรู้สึก โดดเดี่ยว ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนสิ่งที่อยู่ข้างในจิตใจ มุ่งเน้นให้สังคมตระหนักถึงความเป็นตัวตน ความเป็นธรรมดาที่มนุษย์ทุกคนต้องเจอ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม สร้างสรรค์ให้ปรากฏขึ้นอย่าง งดงาม แผ่คุณค่าทางความรู้สึกให้ผู้ชมผลงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้เห็นได้ว่า ความทรงจำ ความรู้สึกถึงชีวิตของคนต่างถิ่นที่อยู่ในเมือง แสดงความคิด อารมณ์ และความรู้สึกภายในจิตใจ นำเสนอในรูปแบบ 2 มิติ โดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบน ผ้าใบ เข้ามาช่วยสร้างน้ำหนัก ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภาพรวมผลงานยังคงต้องพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “สภาวะอารมณ์ของคนต่างถิ่น” เป็นเรื่องราวการบันทึก อารมณ์ ความรู้สึกจากความทรงจำ ภาพในจินตนาการที่เกิดจากสภาวะความห่างไกลบ้านเข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง การระลึกถึงที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจ อีกทั้งยังก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำรงชีวิต บางครั้ง ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจและผลักดันให้ได้แสดงออกเป็นผลงานศิลปะ เพื่อตอบสนองต่อความรู้สึกของ ข้าพเจ้า ผ่านการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ การสร้างน้ำหนัก แสงเงาและ บรรยากาศ อันก่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกเหงา ความพลัดพราก จากผลงานข้าพเจ้าพยายามที่จะ ตอบโต้สิ่งเหล่านี้และวิธิตคิดในการสร้างสรรค์จึงเกิดเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เมื่อสังคมปัจจุบัน ก้าวหน้าแต่ทำไมเราจึงโหยหาอดีต เป็นสภาวะอารมณ์ในจิตใจของข้าพเจ้าและเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ การเดินทางจากถิ่นที่เราเคยอยู่ไปยังอีกที่หนึ่งก่อให้เกิดความโดดเดี่ยว ความพลัดพรากนั้นเป็น ธรรมดาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ข้าพเจ้าจึงมีความ พยายามค้นคว้าในแง่ของสัญลักษณ์ บรรยากาศที่ส่งผลต่อความรู้สึกของคนต่างถิ่นในผลงานและ พัฒนาผลงาน เพื่อให้ตรงตามเป้าหมาย

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในการทำงานจะต้องสร้างภาพร่างให้มีเอกภาพและสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานจริงได้อย่างลงตัวและสมบูรณ์แบบ การทำงานในเทคนิคสี น้ำมันจะต้องมีการทดลอง สร้างพื้นผิว บรรยากาศของชั้นสีและพัฒนาทักษะให้งานดูสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นข้าพเจ้าจึงแก้ไขปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานและพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง เช่น การค้นคว้า จากศิลปินต้นแบบผสมผสานเทคนิคต่าง ๆ ของจิตรกรรมอยู่เสมอ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานศิลปะที่เกิดขึ้นและเป็นไปเพื่อการ ตอบสนองความปรารถนา หรือแม้กระทั่งเพื่อบำบัดรักษาสภาวะแห่งจิตใจยอมเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ในการฝึกฝนการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นอันเกิดจากภาวะการรับรู้ ทางอารมณ์ ที่อาจยังมีความแปรปรวนเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง รวมถึงกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้สร้างสรรค์ตลอดมาจนการพัฒนาผลงาน ได้บรรลุเป้าหมายผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถสร้างแรงกระตุ้น ความรู้สึกทางอารมณ์ให้แก่ผู้ชม ทั้งในแง่ของความงาม ธรรมชาติ ความเป็นวัฒนธรรม ปรัชญา อัตลักษณ์ การระลึกถึงบุคคลหรือเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เคย เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางด้านสภาวะอารมณ์ความทรงจำของแต่ละคนด้วยเช่นกัน

รายการอ้างอิง

n.d. (2020). EDWARD HOPPER Access Date 17 October 2020 Access Form

www.edwardhopper.net, <https://bit.ly/1LsGndq>.

กิตติพล สรัคคานนท์. (2561). ความโดดเด่นแบบไม่เดี๋ยวดายของ Novalis นักคิดคนสำคัญแห่ง
ขบวนการโรแมนติก.

ประชิด สกุนพัฒนา. (2551a). มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.

ประชิด สกุนพัฒนา. (2551b). มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.

ประชิด สกุนพัฒนา. (2551c). มรดกทางวัฒนธรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.

“ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (REALISM)”.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาว ศิริกานต์ ยืนยง
วัน เดือน ปี เกิด	20 มีนาคม 2536
สถานที่เกิด	สงขลา
วุฒิการศึกษา	สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	473 ม.2 ต.หารเทา อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง 93120
ผลงานตีพิมพ์	2563 - ร่วมแสดงนิทรรศการ “ศิลปะและการออกแบบแห่ง ประเทศไทย” ณ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาเขต ศาลา ยา จ.นครปฐม 2562 - ร่วมแสดงนิทรรศการ International art workshop 2019 ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี จ.นครปฐม 2559 - ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 33 2558 - ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 32 - ร่วมแสดงนิทรรศการ Print for you 3 : Print for who ก็ ทำได้ ภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรม และ ภาพพิมพ์ - ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปินรุ่นใหม่ชั้นปีสุดท้าย “ลูกยัง(Look young)” ณ หอศิลป์อาเดล กรุงเทพมหานคร 2557 - ร่วมแสดงนิทรรศการ Cubic Museum นิทรรศการแลกเปลี่ยน ร่วมกันในระดับนานาชาติ ระหว่างมหาวิทยาลัย ศิลปากรและมหาวิทยาลัยศิลปะไอจิ ประเทศญี่ปุ่น 2556 - ร่วมแสดงนิทรรศการ Sea Air Land นิทรรศการศิลปกรรม ทิวทัศน์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์
รางวัลที่ได้รับ	2556 - รับมอบเกียรติบัตร เป็นผู้อุทิศตนทำคุณประโยชน์ต่อมหา วิทยาลัยและสังคม ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2554 - รางวัลดีเด่นเยาวชนทักษะณภาคใต้ ภาพผลงาน “สงขลา แต่ แรก” ณ สถาบันทักษิณคดีศึกษา จ.สงขลา

